

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Analýza bezpečnostní situace města Pardubice

Bc. Tereza Klementová

**Diplomová práce
2015**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Tereza Klementová**
Osobní číslo: **E13958**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj: Bezpečnost regionu**
Název tématu: **Analýza bezpečnostní situace města Pardubice**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Diplomová práce se zabývá problematikou zajišťování obecné bezpečnosti s akcentem na zajišťování bezpečnosti ve městech. V práci bude hodnocena úloha složek zajišťující bezpečnost ve městech. Na základě vypracování vlastního dotazníkového šetření bude provedena analýza bezpečnostní situace města Pardubice. Na základě získaných poznatků budou formulovány závěry a navržena doporučení.

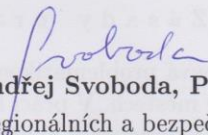
Osnova:

- Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.
- Stanovení cílů práce a hypotéz, volba metod.
- Vymezení problematiky z oblasti obecné bezpečnosti s akcentem na bezpečnost měst.
- Analýza bezpečnostní situace města Pardubice.
- Formulace závěrů, doporučení, návrhy.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

- BALABÁN, M. a kol. Kapitoly o bezpečnosti. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1863-0.
BERG, L. VAN DEN et al. The Safe City: Safety and Urban Development in European Cities. Burlington: Ashgate Publishing, 2006. ISBN 0-7546-4723-4.
BUZAN, B. a kol. Bezpečnost: Nový rámec pro analýzu. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-6-2.
PROCHÁZKOVÁ, D. Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj. vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010. ISBN 978-808-6723-976.
ŠTĚTINA, J. a kol. Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
ZEMAN, P. a kol. Česká bezpečnostní terminologie. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2002. ISBN 80-210-3037-2.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Ondřej Svoboda, Ph.D.

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání diplomové práce:

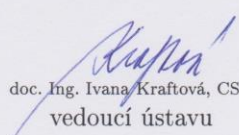
1. října 2014

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2015

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2015

Bc. Tereza Klementová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Ondřeji Svobodovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady. Dále bych ráda poděkovala panu Ing. Petru Kvaši za cenné informace a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Ráda bych také poděkovala Ing. Jiřímu Kynclovi za cenné rady, informace a materiály, které mi taktéž pomohly při zpracování diplomové práce. V neposlední řadě bych velmi ráda poděkovala své rodině a příteli za podporu po celou dobu studia.

ANOTACE

Práce je věnována bezpečnostní situaci města Pardubice. Zabývá se obecnou problematikou bezpečnosti s akcentem na bezpečnost ve městě. V práci je přiblížena obecná charakteristika Pardubic a popis města z hlediska geografického, demografického a z hlediska cestovního ruchu. Součástí práce je popis institucí zajišťující bezpečnost ve městě. V práci dále bude provedena analýza trestných činů dle četnosti jejich výskytu na území Pardubic pomocí binárního porovnávání. Součástí práce je dotazníkové šetření, které zjišťovalo pocit bezpečí obyvatel při pohybu v Pardubicích. V práci budou provedeny komparace a bude ověřována hypotéza, zda se pocit ohrožení mezi obyvateli Pardubic v jednotlivých městských obvodech statisticky významně neliší. V závěru práce jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření a z nich vyplývající návrhy a doporučení.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bezpečnost, město, Pardubice, trestný čin

TITLE

Analysis of the state of security in Pardubice town

ANNOTATION

Master thesis focuses on the safety situation in the city of Pardubice. It deals with general issues of safety and specialises on security in the city. It also approaches general characteristics of Pardubice and its description, in terms of geographic, demographic and tourism. Part of this thesis concentrates on institutions providing the safety of this city. Furthermore, it contains analysis of crimes according to its frequency in the area of Pardubice via using binary comparison. This master thesis includes a questionnaire survey examining the attitude to safety of Pardubice's inhabitants. Comparisons are about to be made. The hypothesis proves whether feelings of threats in between the Pardubice's citizens of the individual parts of the city statistically change or otherwise. The comparison and hypothesis are about to be used. In conclusion of this master thesis, results of the questionnaire survey, its proposals and recommendations can be found.

KEYWORDS

Safety, city, Pardubice, crime

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 OBECNÁ PROBLEMATIKA BEZPEČNOSTI.....	13
1.1 BEZPEČNOST.....	13
1.2 BEZPEČNOST A LEGISLATIVA.....	16
1.3 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI.....	17
2 SPECIFIKA BEZPEČNOSTI MĚST	19
2.1 POJEM MĚSTO A MĚSTSKÝ ÚŘAD.....	19
2.2 MODEL SAP A INDEX BEZPEČNOSTI MĚST.....	20
2.3 INSTITUCE ZAJIŠTŮJÍCÍ BEZPEČNOST VE MĚSTECH.....	21
2.3.1 <i>Hasičský záchranný sbor ČR.....</i>	<i>21</i>
2.3.2 <i>Policie ČR.....</i>	<i>22</i>
2.3.3 <i>Obecní (městská) policie.....</i>	<i>23</i>
2.3.4 <i>Zdravotnická záchranná služba ČR.....</i>	<i>23</i>
2.4 MIMOŘÁDNÉ A KRIZOVÉ SITUACE VE MĚSTECH.....	24
3 MĚSTO PARDUBICE	26
3.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA.....	26
3.2 GEOGRAFICKÉ A DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE.....	28
3.3 MĚSTO Z POHLEDU CESTOVNÍHO RUCHU.....	30
4 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE MĚSTA PARDUBICE.....	31
4.1 INSTITUCE ZAJIŠTŮJÍCÍ BEZPEČNOST VE MĚSTĚ PARDUBICE.....	31
4.1.1 <i>Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje - územní odbor Pardubice.....</i>	<i>31</i>
4.1.2 <i>Krajské ředitelství policie Pardubického kraje - územní odbor Pardubice.....</i>	<i>32</i>
4.1.3 <i>Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje.....</i>	<i>34</i>
4.1.4 <i>Městská policie Pardubice.....</i>	<i>35</i>
4.1.5 <i>Magistrát města Pardubice.....</i>	<i>39</i>
4.2 SOUČASNÁ BEZPEČNOSTNÍ SITUACE VE MĚSTĚ.....	41
4.2.1 <i>Dopravní situace.....</i>	<i>41</i>
4.2.2 <i>Městský dohlížecí kamerový systém.....</i>	<i>43</i>
4.2.3 <i>Narušení bezpečnosti ve městě.....</i>	<i>44</i>
4.2.4 <i>Mimořádné a krizové situace ve městě.....</i>	<i>45</i>
4.3 MĚSTSKÝ PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY NA ROK 2015.....	46
5 ANALÝZA BEZPEČNOSTNÍ SITUACE MĚSTA PARDUBICE	49
5.1 BINÁRNÍ POROVNÁNÍ TRESTNÍCH ČINŮ VE MĚSTĚ.....	49
5.2 METODIKA VÝZKUMU DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	50
5.2.1 <i>Výzkumný vzorek a nástroj dotazníkového šetření.....</i>	<i>50</i>
5.2.2 <i>Postup při analýze dotazníkového šetření.....</i>	<i>51</i>
6 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	54
7 NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	73
ZÁVĚR.....	75
POUŽITÁ LITERATURA	78
SEZNAM PŘÍLOH.....	83

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Mimořádné a krizové situace, které mohou nastat na území měst a obcí	25
Tabulka 2: Počet obyvatel Pardubic v období 2011– 2014 dle jednotlivých MO.....	29
Tabulka 3: Městský kamerový dohlížecí systém.....	43
Tabulka 4: Přehled zjištěných a objasněných trestných činů v Pardubicích za rok 2013 a 2014	46
Tabulka 5: Binární porovnání trestných činů na základě odhadu četnosti jejich výskytu ve vybraném území	49
Tabulka 6: Komparace skutečných trestných činů a binárního porovnání.....	50
Tabulka 7: Komparace pocitu ohrožení z trestných činů a počtu těchto zjištěných činů.....	61
Tabulka 8: Komparace rizikových lokalit dle šetření z roku 2009 a Městského programu prevence kriminality 2015 s výsledky dotazníkového šetření autorky (Šetření 2014).....	64
Tabulka 9: Výzkumný vzorek dle jednotlivých MO, jejich teoretické činnosti noj a součet skupin a tříd	65
Tabulka 10: Upravená tabulka č. 9 pro splnění podmínky testu nezávislosti	65

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Rozdělení bezpečnosti podle bezpečnostních otázek	14
Obrázek 2: Maslowova pyramida potřeb.....	15
Obrázek 3: Model SAP.....	20
Obrázek 4: Schéma členění složek IZS	21
Obrázek 5: Územně-administrativní členění Pardubického kraje	27
Obrázek 6: Mapa České republiky	27
Obrázek 8: Mapa městských obvodů v Pardubicích	28
Obrázek 7: Vývoj celkového počtu obyvatel v letech 2011 – 2014.....	29
Obrázek 9: Centrální stanice HZS Pardubického kraje – ÚO Pardubice	32
Obrázek 10: Vývoj počtu trestných činů v letech 2009 – 2013 v Pardubickém kraji.....	33
Obrázek 11: Krajské ředitelství Policie Pardubického kraje	34
Obrázek 12: Počet výjezdů ZZS PAK z jednotlivých stanovišť v Pardubickém kraji.....	35
Obrázek 13: Věková struktura strážníků MpP v roce 2013	36
Obrázek 14: Struktura strážníků MpP dle jejich nejvyššího dosaženého vzdělání	37
Obrázek 15: Plánované dopravní uzavírky a změny na rok 2014/2015	42
Obrázek 16: Vývoj počtu dopravních nehod v Pardubicích v letech 2009 – 2013	42
Obrázek 17: Přestupky dle § 30, 47, 48, 49 a 50 za období 1. 1. – 1. 3. 2014 na území města Pardubic	44
Obrázek 18: Přestupky dle § 30, 47, 48, 49 a 50 za období 1. 1. – 1. 3. 2015 na území města Pardubic	45
Obrázek 19: Rizikové objekty v ulici Češkova, Husova a Bělehradská v Pardubicích	48
Obrázek 20: Podíl respondentů dle jednotlivých MO v Pardubicích	55
Obrázek 21: Podíl respondentů dle pohlaví.....	56
Obrázek 22: Podíl respondentů dle věku	56
Obrázek 23: Podíl respondentů dle nejvyššího dosaženého vzdělání	57
Obrázek 24: Podíl odpovědí respondentů dle pocitu ohrožení z jednotlivých trestných činů ..	58
Obrázek 25: Porovnání podílu odpovědí mužů a žen dle pocitu ohrožení z jednotlivých trestných činů.....	60
Obrázek 26: Podíl odpovědí respondentů na pocit bezpečí při pohybu v Pardubicích	62
Obrázek 27: Nebezpečných ulic dle názoru respondentů.....	66
Obrázek 28: Podíl odpovědí respondentů na informovanost o MKDS	67
Obrázek 29: Podíl odpovědí respondentů na přispívání MKDS k větší bezpečnosti ve městě ..	68
Obrázek 30: Podíl odpovědí respondentů na rozšíření MKDS do okolí jejich bydliště	68

Obrázek 31: Podíl odpovědí respondentů na pocit bezpečí na místech, které se jsou monitorována MKDS	69
Obrázek 32: Podíl odpovědí respondentů na doporučení pro zajištění větší bezpečnosti ve městě.....	70
Obrázek 33: Doporučení respondentů pro zajištění větší bezpečnosti	70
Obrázek 34: Podíl odpovědí respondentů dle pocitu ohrožení z jednotlivých mimořádných událostí	72
Obrázek 35: Úvodní obrazovka návrhu krizového portálu www.bezpecnepardubice.eu	74

SEZNAM ZKRATEK

a.s.	Akciová společnost
ČR	Česká republika
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
MKDS	Městský kamerový dohlížecí systém
MmP	Magistrát města Pardubice
MO	Městský obvod
MpP	Městská policie Pardubice
MU	Mimořádná událost
OD	Obchodní dům
ORP	Obec s rozšířenou působností
PAK	Pardubický kraj
RLP	Rychlá lékařská pomoc
RZP	Rychlá zdravotní pomoc
s.r.o.	S ručením omezeným
ÚO	Územní odbor
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá analýzou bezpečnostní situace města Pardubice. Práce je zaměřena na ohrožení obyvatel města Pardubic přestupky a trestnými činy. Problematika kriminality je v dnešní době stále více aktuálním tématem a proto je třeba se zaměřit na její předcházení a případnou eliminaci jejich dopadů. Protože bezpečnost je pro člověka po základních fyziologických potřebách druhá nejdůležitější potřeba, je nutné se ni zaměřit. Každý občan může být, ať už v menší či větší míře, ohrožen kriminalitou. Proto bude v práci proveden výzkum zaměřený na vnímání bezpečnosti ve městě. Je nutné si při svém jednání počínat tak, aby byla co nejméně ohrožena vlastní bezpečnost. Pokud je míra ohrožení větší, než sám občan dokáže zvládnout, nastupují pak jednotlivé složky integrovaného záchranného systému. Z tohoto důvodu bude práce zaměřená také na charakteristiku institucí, které zajišťují bezpečnost ve městě.

Diplomová práce se skládá z šesti hlavních kapitol. První kapitola se zaměřuje na popis základních pojmů souvisejících s obecnou problematikou bezpečnosti. Bude přiblížena bezpečnost např. v souvislosti s existencí a zajištěním základních lidských potřeb, bezpečnost v souladu s legislativou či zaměření na Bezpečnostní strategii České republiky.

Druhá kapitola bude zaměřena na specifika bezpečnosti měst. Zde práce přiblíží pojem město či tzv. model SAP. Tato kapitola se zabývá také již zmíněnými institucemi zajišťujícími bezpečnost ve městech, mezi které patří zejména Hasičský záchranný sbor ČR, Policie ČR a Zdravotnická záchranná služba a stanovením mimořádných a krizových situací, kterými může být město ohroženo.

Ve třetí kapitole je charakterizováno město Pardubice. Kapitola se zabývá obecným popisem města z hlediska geografického, demografického a také z pohledu cestovního ruchu. Součástí kapitoly bude rozdělení města do jednotlivých městských obvodů.

Čtvrtá kapitola se zabývá bezpečnostní situací města Pardubice. Jsou zde charakterizovány jednotlivé instituce, které zajišťují bezpečnost v Pardubicích, kterými jsou především Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje a Městská policie Pardubice ve spolupráci s Magistrátem města Pardubic. Kapitola se také zaměřuje na současnou bezpečnostní situaci ve městě, kde bude mimo jiné popsána i dopravní situace. V práci je také porovnáno narušení bezpečnosti přestupky za rok 2014 a 2015 a tabulkově zpracovány mimořádné a krizové situace, které mohou v Pardubicích nastat. Součástí práce bude také podkapitola týkající se

Městského programu prevence kriminality na rok 2015, kde bude uveden přehled trestných činů za rok 2013 a 2014 a popsány rizikové lokality ve městě.

Pátá kapitola se věnuje analýze bezpečnostní situace města Pardubice. V první části kapitoly je provedeno binární porovnávání trestných činů ve městě na základě odhadu četnosti jejich výskytu a bude provedena komparace se skutečným stavem četností těchto činů. Druhá část kapitoly se zaměřuje na metodiku výzkumu dotazníkového šetření, je zde popsán výzkumný vzorek a výzkumný nástroj dotazníkového šetření.

Šestá kapitola obsahuje hlavní část práce. V této kapitole práce jsou graficky zobrazeny výsledky dotazníkového šetření včetně slovního komentáře. Součástí výsledků šetření je statistické vyhodnocení jedné z otázek a dvě komparace. V sedmé kapitole práce jsou popsány návrhy a doporučení.

V této práci je ověřována hypotéza: *„Pocit ohrožení se mezi obyvateli městského obvodu I, městského obvodu II, městského obvodu III, městského obvodu V a ostatních městských obvodů IV, I, VII a VIII statisticky významně neliší.“*

Na základě studie odborné literatury a výsledků výzkumu je vytvořen návrh krizového portálu určený především občanům Pardubic a také úředníkům statutárního města Pardubice.

Cílem práce je analýza trestných činů na území města Pardubic pomocí dotazníkového šetření mezi obyvateli města. Dotazníkové šetření se věnuje vnímání bezpečnosti v Pardubicích z pohledu občanů města. Výsledkem práce je návrh doporučení pro zajištění lepší bezpečnostní situace ve městě a vytvoření návrhu krizového portálu.

1 OBECNÁ PROBLEMATIKA BEZPEČNOSTI

V lidském životě je základním pudem úsilí o zachování života. Každý člověk se účastní nepřetržitého boje o přežití. Když se člověku nepodaří zvítězit, pak je na ostatních lidech nebo přírodě postarat se. Úspěšné úsilí o zachování života se lidé zvykli pojmenovávat jako bezpečnost a vše, co se pokouší ukončit jejich život jako nebezpečnost. Každý jedinec prožívá pocit bezpečí a nebezpečí. Tyto pocity mu jsou stejně vlastní, jako například vnímání jejich základními smysly (Štětina, 2014).

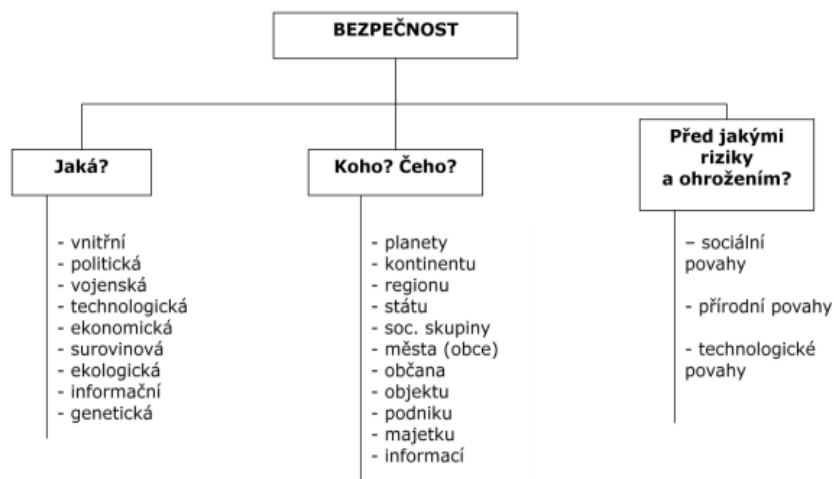
Tato kapitola vymezuje základní pojmy, které s danou problematikou souvisí a objevují se jak v dalších kapitolách diplomové práce, tak i v odborné literatuře.

1.1 Bezpečnost

Otázky bezpečnosti patří k nejzávažnějším problémům lidské společnosti konce 20. století. Tyto problémy vznikají z toho důvodu, že se stále více prohlubují rozdíly mezi přáními a představami občanů, národů a států a skutečným stavem v této oblasti. Proto je důležité najít východiska, opatření a nástroje, jak zvýšit nejen pocity, ale především skutečnou bezpečnost občanů a jejich majetku (Brabec, 2001).

Pojem bezpečnost se často stává motivem nejrůznějších publikací, odborných článků, ale také diskuzí mezi odborníky celého světa. Jejich jednotliví autoři přinášejí na pojem bezpečnost velkou řadu pohledů, které jsou ovlivněny jejich subjektivními názory. V některých názorech se však autoři shodují. Bezpečnost se týká vždy všech občanů bez rozdílů jejich politického, etnického, sociálního či rasového postavení.

Při používání pojmu bezpečnost by se mělo zamýšlet, kdo nebo co se bude chránit, o jakou bezpečnost se jedná a před jakými riziky a hrozbami se bude ochraňovat. Takové rozdělení bezpečnosti podle tzv. bezpečnostních otázek je na obrázku č. 1.

Obrázek 1: Rozdělení bezpečnosti podle bezpečnostních otázek

Zdroj: (Severová, 2013)

Základní vymezení pojmu bezpečnost

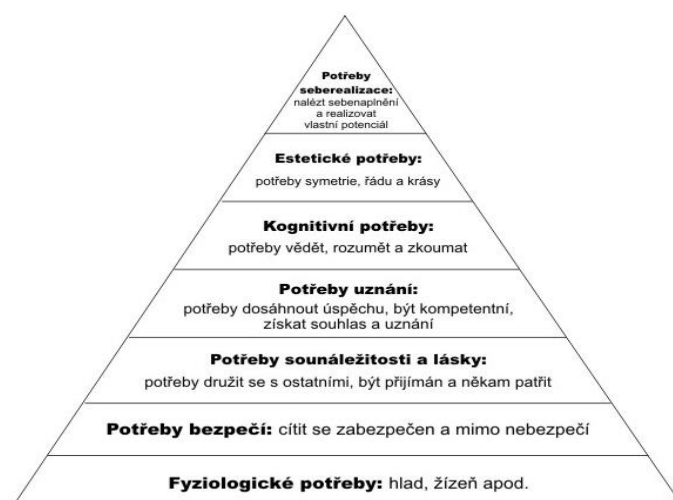
České slovo „bezpečnost“ pochází ze základu „bez péče“, jde tedy o stav bez starosti, bez problému či mimo nebezpečí. Původní latinské slovo „securitas“ pochází ze stejného základu „sine cura“, které taktéž znamená bez starosti (Balabán, 2010).

Na nejobecnější rovině je možno bezpečnost charakterizovat jako pojem, který neoplývá žádným vlastním pozitivním obsahem, nemá žádnou substanci. Vždy odpovídá popisu a vlastnostem určitého vztahu. Negativní formulace spočívá v důrazu na absenci a potlačení hrozeb, nebezpečí a hrozeb či rizik (Balabán, 2010).

Pojem bezpečnost je často chápáno pouze jako veřejná bezpečnost, jako pojetí zajištění veřejné bezpečnosti. Velmi často se opomíná rozlišovat pojmy bezpečnost a bezpečí. V odborné literatuře a ve významných mezinárodních organizacích je definováno bezpečí (Security) jako „stav, při kterém pravděpodobnost vzniku újmy na chráněných zájmech je malá“ a bezpečnost (Safety) jako „soubor opatření a činností, kterými se zajišťuje zachování/ochrana a rozvoj chráněných zájmů“. Tento nesoulad ve významu pojmů pak může přinášet zmatek do komunikace a může být zdrojem řady nepochopení, proto by bylo vhodné uvedené rozlišení zavést i do české legislativy (Procházková, 2010).

Z hlediska existence a lidských potřeb pociťuje člověk bezpečnost jako druhou nejdůležitější potřebu. Prvními, nejdůležitějšími, potřebami jsou ty fyziologické, jako je hlad, žízeň, potřeba spánku apod. Druhou potřebou je právě potřeba bezpečí. Zde se pocit bezpečí definuje jako pocit „*cítit se zabezpečen, mimo nebezpečí*“. Dle A. Maslowova jsou potřeby

nižšího řádu lehce uspokojitelné a jsou také podmínkou pro uspokojení potřeb řádu vyššího (Franěk, 2011). Maslowova pyramida potřeb je zobrazena na obrázku č. 2.

Obrázek 2: Maslowova pyramida potřeb

Zdroj: (Franěk, 2011)

Bezpečnost je možno dále chápat objektivně, jako nepřítomnost hrozeb vůči nabytým hodnotám a zájmům, a subjektivně, jako nepřítomnost strachu z ohrožení sebe sama, vlastních hodnot a zájmů. Z důvodu nezaměňování dvou různých významů bezpečnosti je vhodné rozlišovat, zda se jedná o bezpečnost jako obecný atribut, kritérium, znak, jako vlastnost nabývající hodnot od nuly až po úplnost, nebo o bezpečnost jako funkční sféru, oblast činnosti, či dokonce přímo jako politiku (Balabán, 2010).

Dle Brabce lze bezpečnost chápat především jako „stav klidu, za něhož nehrozí žádné nebezpečí“, dále jako „schopnost využívat všechny zdroje k co nejúčinnějšímu eliminování hrozeb a rizik a k jejich předcházení“ či jako „spolehlivou ochranu tradičních hodnot, obhajoba a eventuálně i možnost prosazování životních zájmů a tedy i jako reálnou možnost realizovat základní práva a svobody“ (Brabec, 2001).

B. Buzan a kol. ve své knize označují bezpečnost synonymem pro přežití čili zachování existence. Takový stav nastává tehdy, pokud je určité téma prezentováno jako existenční hrozba pro daný referenční objekt. Tím to objektem je běžně stát, který je definovaný vládou, teritoriem a obyvatelstvem (Buzan, 2005).

Dle Zemanova Českého terminologického slovníku je pojem security definován jako: „Stav, kdy jsou na efektivní míru omezeny hrozby pro objekt a jeho zájmy a tento objekt je k omezení stávajících a potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při něm spolupracovat.“ (Zeman, 2002).

Vnitřní a vnější bezpečnost

Bezpečnost je obecný pojem pro eliminaci hrozeb a rizik. Je ale důležité vymezit, zda se jedná o zajištění bezpečnosti občanů pomocí vnitřních právních předpisů a eliminaci hrozeb a rizik ohrožující stát zevnitř, či jde o eliminaci hrozeb a rizik ohrožující stát zvenčí. Rozeznává se tedy bezpečnost vnitřní a vnější.

Ministerstvo vnitra definuje ve svých pojmech vnitřní bezpečnost jako: „*Stav, kdy jsou na nejnížší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zevnitř a kdy je tento stát k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten. Je to rovněž souhrn vnitřních bezpečnostních podmínek a legislativních norem a opatření, kterými stát zajišťuje demokracii, ekonomickou prosperitu a bezpečnost občanů, a jimiž stanoví a prosazuje normy morálky a společenského vědomí*“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009a).

Naopak vnější bezpečnost Ministerstvo vnitra definuje jako: „*Stav, kdy jsou na nejnížší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zvenějšku a kdy je tento stát k eliminaci existujících i potenciálních vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten. Hrozby mohou být vojenské nebo ekonomické povahy, mohou mít charakter migrační vlny apod. Je to také souhrn mezinárodněpolitických, ekonomických a vojenských vztahů státu s okolními státy a koalicemi, jejichž prostřednictvím prosazuje své státní zájmy*“ (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009a).

1.2 Bezpečnost a legislativa

Bezpečnost je v české legislativě zakotvena v mnoha zákonech, proto se tento pojem nedá jednoznačně definovat. Bezpečnost ustanovuje například zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, dále Listina základních práv a svobod či Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Dále je tento pojem různě skloňován v jednotlivých krizových zákonech a dalších zákonech a vyhláškách s nimi souvisejícími.

Například v Listině základních lidských práv a svobod se v článku 6, řádku 1 doslovně praví: „*Každý má právo na život. Lidský život je hoden ochrany již před narozením*“. Proto se tento zákon zabývá bezpečností občanů jako takovou (Ústavní zákon č. 2/1993 Sb.).

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR pojednává o bezpečnosti ve smyslu zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrany jejích demokratických základů a ochrany životů, zdraví a majetkových hodnot, jako základní povinnosti státu (Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.).

Mezi některé důležité zákony pojednávající o bezpečnosti patří: Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, v platném znění; Zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, v platném znění; Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, v platném znění; Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, v platném znění; Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR, v platném znění; Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému ČR, v platném znění; Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, v platném znění; Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění.

Důležitým dokumentem pojednávajícím o bezpečnosti a ochraně obyvatelstva je Všeobecná deklarace lidských práv z roku 1948, která bylo posílena Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod z roku 1950. Všeobecná deklarace lidských práv pojednává např. v článku 3 o tom, že každý má právo na život, svobodu a osobní bezpečnost, nebo např. v článku 5 o tom, že nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu (Štětina, 2014).

1.3 Zajištění bezpečnosti

Zajištění osobní bezpečnosti by mělo být prioritou každé fyzické osoby. Každý občan by si měl počínat tak, aby co nejméně ohrožoval vlastní bezpečnost. Pokud je však míra ohrožení větší, než sám občan dokáže zvládnout, nastupují pak jednotlivé složky integrovaného záchranného systému a ostatní bezpečnostní sbory. Mezi základní složky IZS patří Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany, Policie ČR a Zdravotnická záchranná služba ČR. Mezi ostatní složky IZS se pak řadí např. Armáda ČR, fyzické a právnické osoby, ostatní ozbrojené sbory jako Vězeňská služba ČR nebo např. Svaz záchranných brigád kynologů ČR.

Zajišťovat bezpečnost občanů je základní úlohou státu. Základním koncepčním dokumentem vlády ČR je Bezpečnostní strategie ČR. Ta specifikuje na základě bezpečnostních hrozeb a z nich plynoucích rizik bezpečnostní zájmy ČR. Dále stanovuje místo a úlohu správních úřadů, orgánů územní samosprávy, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních, záchranných a jiných služeb ČR při naplňování její bezpečnostní politiky. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009a) Vláda České republiky přistoupila k aktualizaci Bezpečnostní strategie České republiky, jelikož si je vědoma své povinnosti zajišťovat právě bezpečnost občanů. Poslední Bezpečnostní strategie ČR byla zpracována v roce 2003. Od té doby se bezpečnostní prostředí i mezinárodní kontext ve velké míře změnil. Poté, co se přijala Lisabonské smlouva, získala Evropská unie nový institucionální rámec. Organizace Severoatlantické smlouvy přijala na svém summitu

v Lisabonu v listopadu 2010 novou Strategickou koncepcí. V závislosti na těchto událostech vláda schválila 8. září 2011 novou Bezpečnostní strategii ČR (Ministerstvo zahraničních věcí, 2008).

Proces zajišťování bezpečnosti a obrany České republiky je stalým úkolem, který nikdy nekončí. Zajišťování bezpečnosti je vlastně úkonem, který státní moc dluží svým občanům, ale také úkon, kterým se občané zavazují vůči sobě navzájem chránit své vlasti, své životy i svou svobodu. Dle Bezpečnostní strategie ČR je tedy bezpečnost chápána jako: *„Zajištění nejen svrchovanosti, územní celistvosti a nezávislosti naší vlasti, ale i demokratického právního státu a základních práv a svobod všech našich občanů – je trvalým úkolem“* (Ministerstvo zahraničních věcí, 2008).

Při zajišťování vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva hrají ústřední roli hlavně bezpečnostní sbory, především Policie ČR a Hasičský záchranný sbor ČR. Velký podíl při plnění těchto úkolů mají také obecní policie, které přispívají ve svých zákonných možnostech k zajištění místního veřejného pořádku. Důležitou roli pak má také Armáda ČR, jejíž síly a prostředky se využívají k posílení Policie ČR a integrovaného záchranného systému v případě nedostatečných sil a prostředků (Ministerstvo zahraničních věcí, 2008).

Nezastupitelnou úlohu při získávání, shromažďování a vyhodnocování informací, které jsou potřebné pro zajišťování bezpečnosti ČR, hrají zpravodajské služby. Nesmí se zapomenout ani na roli orgánů činných v trestním řízení pro zajištění nezávislého a efektivního výkonu trestní spravedlnosti. Pro účinné zajištění vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatelstva je důležitá také kooperace s občany a občanskými sdruženími, které působí v oblasti bezpečnosti, a využití dobrovolnické služby. Nemalou účast na zajištění individuální bezpečnosti mají také soukromé bezpečnostní služby, které zajišťují především ostrahu a ochranu majetku a osob (Ministerstvo zahraničních věcí, 2008).

2 SPECIFIKA BEZPEČNOSTI MĚST

Tato kapitola se bude zabývat problematikou bezpečnosti s akcentem na bezpečnost ve městech. Jelikož velký počet obyvatel České republiky žije právě ve městech, je zde problematika bezpečnosti velmi důležitá. Ve druhé kapitole bude vysvětlen pojem město, tzv. model SAP a Index bezpečnosti měst, instituce zajišťující bezpečnost ve městech a přehled mimořádných a krizových situací, které mohou právě na území měst nastat.

2.1 Pojem město a městský úřad

Příruční slovník jazyka českého definuje pojem město jako: „*nakupení velkého počtu domů obytných a veřejných budov, uspořádaných v ulice, jejichž obyvatelé tvoří kulturní a sociální jednotku.*“ Tento význam pojmu město se celkem zachoval, především co do popisu hmotné struktury města. Pojem město jako kulturní a sociální jednotka se postupem času značně rozšířil. Například v geografii se začíná používat termínu funkční urbánní jednotka, která je definována dojížděnkou za prací (Katedra urbanismu a územního plánování, 2011).

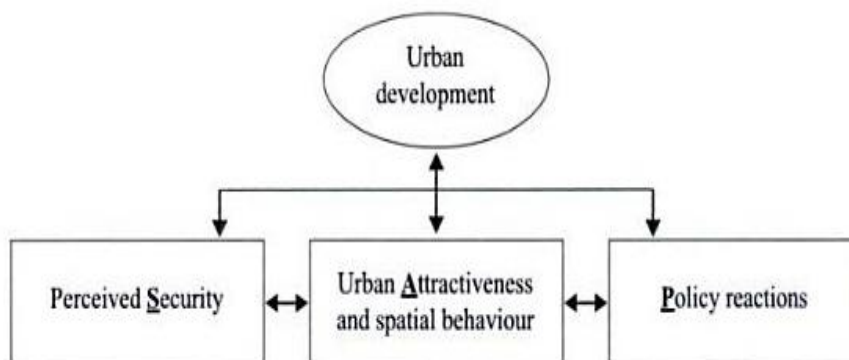
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích zase vymezuje pojem obec jako základní územní samosprávné společenství občanů. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí územní obce. Dále zákon o obcích říká, že obec, která má více než 3 000 obyvatel je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády (Zákon č. 128/2000 Sb.).

V praxi dochází často k zaměňování pojmů město a městský úřad. Proto je důležité vymezit rozdíl mezi nimi. Město (obec) je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. V právních vztazích jedná svým vlastním jménem a má odpovědnost za skutečnosti z těchto vztahů vyplývajících. V tomto slova smyslu lze Město či Obec chápat jako právnickou osobu. Znamená to, že vše týkající se majetku obce, jako jsou smlouvy, faktury, vlastnictví movitostí i nemovitostí, se vztahuje právě k Městu (Obci) (Prachatice, 2013).

Městský neboli obecní úřad nemá statut právnické osoby. Jde o úřad města (obce), který sestává ze starosty, místostarosty/ů, tajemníka městského (obecního úřadu) a zaměstnanců města (obce). Městským (obecním) úřadem je prováděn výkon státní správy a podřizuje se při těchto úkonech úřadu okresnímu (Prachatice, 2013).

2.2 Model SAP a Index bezpečnosti měst

Leo Van den Berg a kol. se ve své knize zabývá otázkou teoretického rámce, ve kterém se spojuje bezpečnost s rozvojem měst. Je zde zpracován tzv. model SAP, který byl v tomto díle dále aplikován na případových studiích 11 měst, včetně hlavního města České republiky, Prahy. SAP je zkratka pro bezpečnostní (Safety) vnímání, městskou atraktivitu (Attractiveness) a prostorové chování a politické (Policy) reakce. Tyto tři faktory se navzájem ovlivňují a mají vliv na rozvoj měst. Studium těchto tří prvků je možno získat dobrý pohled na zabezpečení rozvoje měst a následné politické důsledky. „Sap“ v překladu také znamená šťávu cirkulující v rostlinách, ze které čerpá sílu nebo vitalitu. Autor knihy Leo van den Berg se svými kolegy doufají, že se s pomocí tohoto modelu a empirické aplikace přispěje k větší znalosti o vitalitě v městských oblastech. Na obrázku č. 3 je zobrazen výše zmíněný model SAP ((Berg, 2006), překlad vlastní).

Obrázek 3: Model SAP

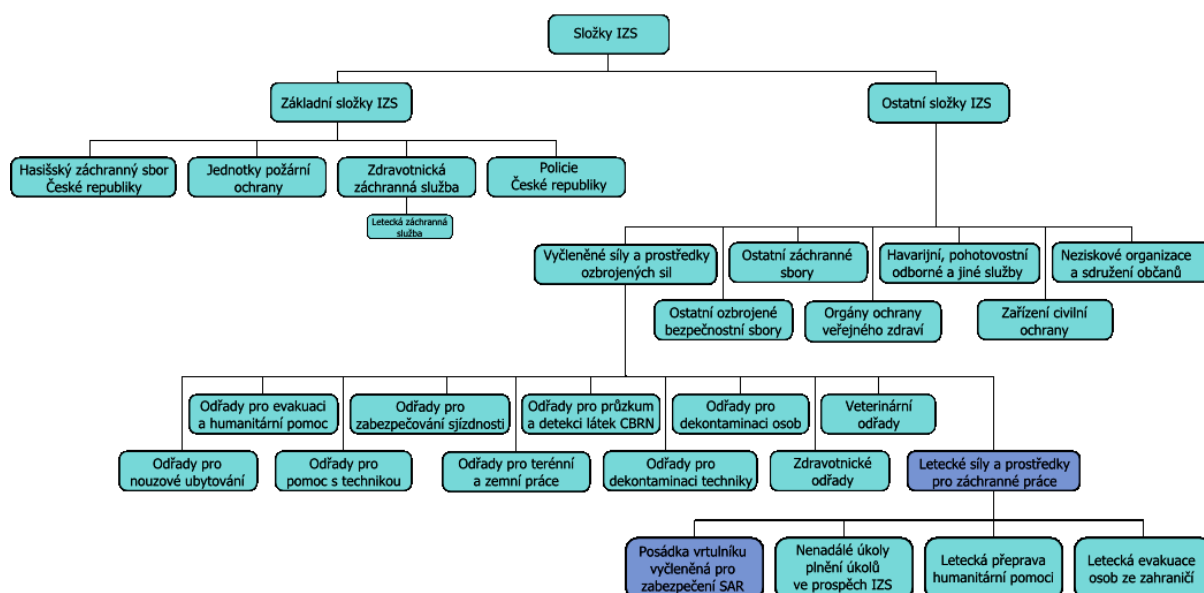
Zdroj: (Berg, 2006)

Bezpečnost měst zkoumá velké množství indikátorů. Jedním z takových indikátorů je Index bezpečnosti měst 2015. Zprávu o hodnocení indexu bezpečnosti vydala The Economist Intelligence Unit a v indexu se hodnotí městská bezpečnost v digitálním měřítku. Index je složený z více než 40 kvalitativních a kvantitativních ukazatelů. Tyto ukazatele jsou rozděleny do čtyř tématických kategorií: digitální zabezpečení, bezpečnost zdraví, bezpečnost infrastruktury a osobní bezpečnost. Každé město v rejstříku je zaznamenáno napříč těmito čtyřmi kategoriemi. Každá kategorie zobrazuje tři až osm dílčích ukazatelů. Tyto ukazatele jsou rozděleny mezi vstupy, kterými jsou například bezpečnostní opatření či úroveň výdajů, a výstupy, kterými jsou například četnosti dopravních nehod. Pozorování se účastnilo celkem 50 měst a jednotlivá města jsou hodnocena na úrovni 0 – 100, kdy 100 je nejlepší. Města

Tokyo, Singapore a Osaka měla nejvyšší bodové hodnocení (přes 80 bodů) a obsadila první tři příčky ((The Economist Intelligence Unit, 2015), překlad vlastní).

2.3 Instituce zajišťující bezpečnost ve městech

Základními institucemi, které zajišťují bezpečnost ve městech, jsou především základní a ostatní složky IZS, které byly již zmíněny v kapitole 1.3. Mezi základní složky tedy patří Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany, Policie ČR a Zdravotnická záchranná služba. Dalšími složkami IZS zajišťujícími bezpečnost měst jsou ostatní záchranné sbory, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, neziskové organizace zajišťující prevenci kriminality či pomoc lidem nějakým způsobem vyřazeným ze společnosti apod. Celé schéma členění složek IZS je na obrázku č. 4.

Obrázek 4: Schéma členění složek IZS

Zdroj: (Kosecová, 2011)

2.3.1 Hasičský záchranný sbor ČR

Hasičský záchranný sbor ČR patří mezi základní složky integrovaného záchranného systému a zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Hasičský záchranný sbor ČR při plnění svých úkolů kooperuje s ostatními složkami IZS a stejně tak se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a také se sdruženími občanů (Hasičský záchranný sbor ČR, 2009).

Hasičský záchranný sbor ČR v dnešní době hraje hlavní roli i v přípravách státu na mimořádné události. Od roku 2001 došlo ke sloučení Hasičského záchranného sboru ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany, a proto má HZS ČR ve své působnosti i ochranu obyvatelstva, jako tomu je podobně i v některých dalších evropských státech (Hasičský záchranný sbor ČR, 2009).

Hasičský záchranný sbor ČR je tvořen generálním ředitelstvím HZS ČR, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, 14 hasičskými záchrannými sbory krajů, Střední odbornou školou požární ochrany a Vyšší odbornou školou požární ochrany ve Frýdku-Místku a Záchranným útvarem HZS ČR - dislokace Hlučín a Zbiroh. Součástí Generálního ředitelství HZS ČR jsou mimo jiné vzdělávací, technická a účelová zařízení. Těmi jsou školní a výcvikové zařízení HZS ČR, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha a Skladovací a opravárenské zařízení HZS ČR (Hasičský záchranný sbor ČR, 2009).

Základní poslání Hasičského záchranného sboru ČR je prvotně chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech a to ať jde o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky. HZS ČR je ustanoven jedním z krizových zákonů a to zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru ČR, v platném znění. Organizační schéma Hasičského záchranného sboru ČR je zobrazeno v příloze A (Hasičský záchranný sbor ČR, 2009).

2.3.2 Policie ČR

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který je zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991, sloužící veřejnosti. Úkolem policie ČR je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Taktéž plní úkoly dle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, které jsou jí svěřené zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky (Vokuliš, 2010).

Policie České republiky je podřízena Ministerstvu vnitra. Je tvořena policejním prezidiem, útvary s celostátní působností, krajskými ředitelstvími policie a útvary zřízenými v rámci krajských ředitelství. Policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností se považují za součást organizační složky státu a účetní jednotky ministerstva při nakládání s majetkem České republiky a v právních záležitostech. Krajské ředitelství je organizační složkou státu a účetní jednotkou a jeho příjmy a výdaje patří do rozpočtové kapitoly ministerstva. V čele krajského ředitelství je krajský ředitel, který je také vedoucím organizační složky státu.

Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR zřizuje 14 krajských ředitelství policie a jejich územní obvody jsou shodné s územními obvody 14 krajů České republiky. Znaky policejního prezidia a krajských ředitelství policie jsou zobrazeny v příloze B (Vokuliš, 2010), (Zákon č. 273/2008 Sb.).

Príslušný zákon o Policii ČR a související právní normy hovoří o pravomoci policie, tedy o oprávnění ve stanovených oblastech, a v rámci těchto právních norem má právo vyžadovat a zabezpečovat plnění jejich úkolů. To pak opravňuje policii vymáhat jejich plnění a případně postihnout za jejich neplnění a to v rámci platných zákonů. Občan má pak na druhé straně v těchto souvislostech právo i možnost se na Policii ČR obracet a požadovat na ní činnost nebo pomoc a na jejich požádání zpětně s policií spolupracovat (Brabec, 2001).

2.3.3 Obecní (městská) policie

Obce vytvářejí podmínky pro uspokojování potřeb občanů, včetně ochrany veřejného pořádku, k jehož zabezpečení si mohou zřizovat obecní neboli městskou policii. Městskou policii obce vytvářejí v souladu s právním řádem České republiky v samostatné působnosti ve svém územním obvodu a s ohledem na místní předpoklady a zvyklosti. Hlavním posláním obecní policie je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Obecní policie je orgánem obce. Obec však není povinna obecní policii zřídit. Tento orgán může zastupitelstvo obce kdykoliv zřídit i zrušit v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky obce. Pokud zastupitelstvo obce nepověří řízením obecní policie jiného člena, je řízení v kompetenci starosty (Zákon č. 128/2000 Sb.).

Jsou rozlišovány obecní policie zřizované obcemi a městské policie zřizované městy a městy. Z hlediska pravomocí však není mezi obecní a městskou policií žádný rozdíl. Rozdílný je pouze název. V České republice je k 1. lednu 2014 zřízeno 361 obecních (městských) policií, ve kterých je zařazeno přibližně 8 500 strážníků (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009b).

2.3.4 Zdravotnická záchranná služba ČR

Zdravotnická záchranná služba je ustanovena zákonem č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. Patří mezi tři základní složky integrovaného záchranného systému v ČR, ale na rozdíl od Policie ČR a HZS ČR, které jsou řízené státem, je tato složka provozována regionálně. Zřizovateli zdravotnické záchranné služby jsou v České republice kraje. Ty

v rámci svých regionů zajišťují její financování a provoz. Zaměstnanci záchranné služby nejsou na rozdíl např. od policistů, hasičů či pracovníků vězeňské služby vůči státu ve služebním poměru (Nový, 2003).

Základním posláním Zdravotnické záchranné služby je zajišťování odborné přednemocniční neodkladné péče u stavů ohrožujících lidský život. Tato péče je zajišťována prostřednictvím operačních středisek, která přijímají a následně vyhodnocují tísňové výzvy na lince 155 a prostřednictvím posádek záchranných vozidel v terénu, které vyjíždějí ze sítě výjezdových stanovišť po celé zemi (Nový, 2003).

Zákonem stanovený dojezdový čas posádek záchranné služby k případu je patnáct minut od přijetí tísňové výzvy. Podle složení posádky se rozdělují typy posádky záchranných vozů. Prvním typem jsou vozy rychlé zdravotnické pomoci (RZP). Jsou to velké sanitní automobily s řidičem a zdravotnickým záchranářem, umožňující transport ležícího pacienta (Nový, 2003).

Oproti tomu druhým typem jsou vozy rychlé lékařské pomoci (RLP). Těmito vozy jezdí řidič s lékařem, zpravidla se jedná o osobní nebo terénní automobily. V některých oblastech České republiky funguje záchranný systém tak, že ne vždy ke každému případu vyjíždí lékařská posádka. Tzv. systém rendez-vous, neboli setkávací systém, tak umožňuje efektivnější využívání lékařů u vážných případů tam, kde je jejich potřeba (Nový, 2003).

K případům, které nejsou tak závažné, vyjíždí tedy jen zdravotnická posádka v sanitce. V oblastech, kde setkávací systém nefunguje, vyjíždí k případům lékař společně s řidičem a záchranářem v jednom sanitním vozidle. Tento vůz je pak označován za rychlou lékařskou pomoc. Významnou a nedílnou součástí fungování záchranné služby v České republice je Letecká záchranná služba (Nový, 2003).

2.4 Mimořádné a krizové situace ve městech

Bezpečnost ve městech je v mnoha případech narušena vznikem mimořádné či krizové situace. Mimořádná situace je událost, která vznikla v určitém prostředí. Tyto události vznikají v důsledku živelné pohromy, havárie, nezákonné činnosti, ohrožení kritické infrastruktury, nákazami, ohrožení vnitřní bezpečnosti a ekonomiky. Události jsou řešeny obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009a).

Krizová situace je mimořádná událost, kdy je v jejím důsledku nutno vyhlásit jeden z krizových stavů a jsou-li při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho

občanů. Při nastalé krizové situaci nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a fyzických a právnických osob (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009a).

Výše zmíněnými krizovými stavy jsou stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Téma mimořádných událostí a krizových situací více rozebráno v bakalářské práci autorky. V tabulce č. 1 je přehled mimořádných a krizových situací, které mohou na území měst a obcí nastat.

Tabulka 1: Mimořádné a krizové situace, které mohou nastat na území měst a obcí

Poř. číslo	Mimořádná/krizová situace	Poř. číslo	Mimořádná/krizová situace
1.	Povodeň	6.	Unik nebezpečných chemických látek
2.	Přírodní pohromy (např. vichřice, tornádo, sněhová kalamita, zemětřesení, katastrofální sucho)	7.	Rozsáhlé havárie (silniční, železniční, letecká)
3.	Epidemie (hromadná onemocnění osob, pandemie)	8.	Přerušení dodávek (ropy a ropných produktů, elektrické energie, plynu, pitné vody, potravin)
4.	Epizootie (nákazy zvířat (ptačí chřipka, prasečí mor, slintavka, kulhavka...))	9.	Narušení funkčnosti silniční a železniční soustavy
5.	Výbuchy (požár, únik ropných látek, výbuch)	10.	Narušení zákonnosti - terorismus

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Mrázek, 2012)

3 MĚSTO PARDUBICE

Tato kapitola se zabývá charakteristikou města Pardubice. Je zde stručně popsáno město Pardubice, geografické a demografické údaje, město z pohledu cestovního ruchu a jednotlivé městské obvody.

3.1 Charakteristika města

Statutární město Pardubice je jedním ze tří krajských měst v rámci Regionu soudržnosti Severovýchod. Město má téměř 90 tisíc obyvatel, rozkládá se v Polabské nížině a jeho celorepublikový význam tkví především v jeho poloze. Pardubice mají v současné době rozlohu téměř 78 km². Město Pardubice je důležitou dopravní křižovatkou. Je zde významný železniční koridor, mezinárodní letiště s civilní a vojenským provozem a splavnost Labe. Město Pardubice je statutárním městem, správním centrem Pardubického kraje, obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem (Hejda, 2009).

V současnosti je město Pardubice populačně nejsilnějším sídlem Pardubického kraje a také jedním z největších ekonomických a hospodářských center s vysokou koncentrací průmyslu. Hospodářský význam města je dán především průmyslovými podniky. Převládajícími průmysly jsou především průmysl strojírenský, elektrotechnický, chemický, stavební, potravinářský, textilní, automobilní a energetika. Město Pardubice je dále přirozeným obchodním centrem regionu s významnou obytnou, správní, obslužnou a výrobní funkcí. Město je střediskem veřejných služeb Pardubického kraje a přirozeným centrem v oblasti kultury, sportu a společenského dění (Hejda, 2009). Na obrázku č. 5 jsou Pardubice zobrazeny v územně – administrativním členění Pardubického kraje a na obrázku č. 6 jsou Pardubice zobrazeny na mapě České republiky.

Obrázek 5: Územně-administrativní členění Pardubického kraje

Zdroj: (Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 2012)

Obrázek 6: Mapa České republiky

Zdroj: (Rašek, 2006)

Město Pardubice bylo do roku 2006 členěno do sedmi městských obvodů. V roce 2006 k ním přibyl další v pořadí osmí obvod, který tvoří Hostovice. V následujícím výčtu je zaznamenáno všech osm městských obvodů. (Pardubice, 2013):

- Městský obvod Pardubice I – střed – Bílé Předměstí, celé Staré město, Zámek a část Zeleného Předměstí mezi železničním koridorem a Labem,
- Městský obvod Pardubice II – leží na pravém břehu Labe, tvoří jej Polabiny s Fáblovkou a Cihelna se sídlištěm Sever,
- Městský obvod Pardubice III – Dubina, Drážka, Slovany, Hůrka a Studánka,

- Městský obvod Pardubice IV – Pardubičky, Černá za Bory, Drozdice, Mnětice, Nemošice, Staročernsko, Žižín a část Bílého předměstí a Studánky,
- Městský obvod Pardubice V – Dukla, Skřivánek, Višňovka, Jesničanky, Nové Jesenčany a Dražkovice,
- Městský obvod Pardubice VI – Svítkov, Popkovice, Staré Čívce s průmyslovou zónou, Lány na Důlku, Opočíněk a Závodiště,
- Městský obvod Pardubice VII – Rosice n. Labem, Trnová, Ohrazenice, Doubravice, Semtín,
- Městský obvod Pardubice VIII – Hostovice.

Na obrázku č. 8 jsou jednotlivé městské obvody přehledně zobrazeny na mapě města.

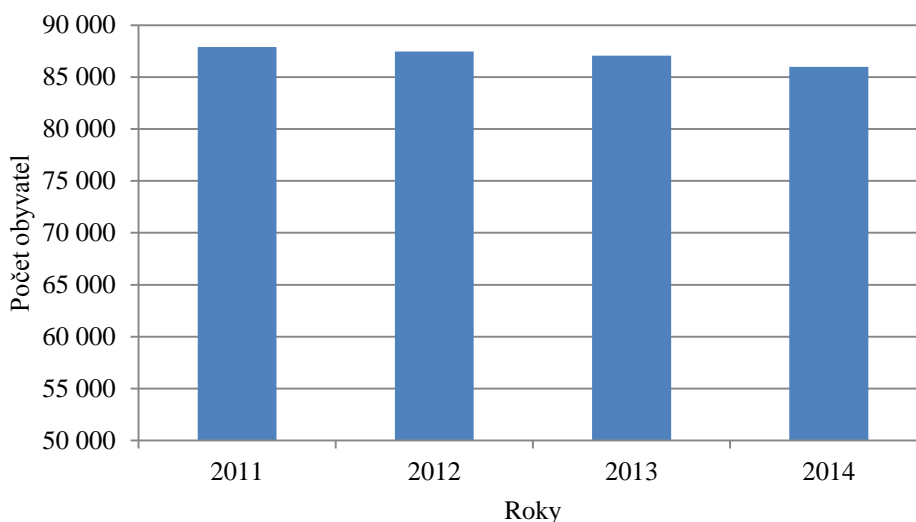
Obrázek 7: Mapa městských obvodů v Pardubicích

Zdroj: (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

3.2 Geografické a demografické údaje

Město Pardubice leží převážně na levém břehu Labe, středisko pod soutokem s Chrudímkou leží přibližně na 15° východní zeměpisné délky a 50° severní šířky, 98 km na východ od Prahy, 20 km jižně od Hradce Králové, okolo 10 km severně od Chrudimi. Pardubicko patří do oblasti mírného pásma. Město Pardubice se rozprostírá v Polabské nížině v nadmořské výšce 215 až 237 metrů. Dominantou rovinnaté krajiny Pardubicka je Kunětická hora, která měří 295 m n. m. (Český statistický úřad, 2012).

Město se řadí do desítky nejlidnatějších měst v Česku. V současnosti Pardubicích žije přes 85 tisíc obyvatel. V posledních čtyřech letech je v počtu obyvatel zaznamenán pokles. V roce 2011 byl počet obyvatel Pardubic 87 900, kdežto v roce 2014 už je to jen necelých 86 tisíc. V roce 2013 bylo v Pardubicích okolo 89 tisíc obyvatel (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015). Vývoj celkového počtu obyvatel Pardubic v letech 2011 – 2014 je zaznamenán na obrázku č. 7. Z důvodu zachycení drobných změn má horizontální osa počátek v hodnotě 50 000.

Obrázek 8: Vývoj celkového počtu obyvatel v letech 2011 – 2014

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

Pro lepší viditelnost zastoupení obyvatel v jednotlivých městských obvodech Pardubic je vytvořena tabulka č. 2.

Tabulka 2: Počet obyvatel Pardubic v období 2011– 2014 dle jednotlivých MO

Městské obvody	2011	2012	2013	2014
Pardubice I	21 146	21 108	21 114	20 956
Pardubice II	18 341	18 131	17 891	17 635
Pardubice III	15 574	15 453	15 309	14 997
Pardubice IV	4 927	4 957	5 002	4 998
Pardubice V	15 990	15 733	15 599	15 476
Pardubice VI	5 560	5 613	5 666	5 710
Pardubice VII	6 100	6 194	6 201	5 928
Pardubice VIII	262	278	280	279
Celkem	87 900	87 467	87 062	85 979

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

Z tabulky č. 2 je vidno, že nejvyšší zastoupení obyvatel je v městském obvodě Pardubice I. Naopak nejméně obyvatel žije v městském obvodě Pardubice VIII, který vznikl teprve v roce 2006 a tvoří ho Hostovice.

3.3 Město z pohledu cestovního ruchu

Město Pardubice leží ve velmi turistickém regionu Východní Čechy, konkrétněji v severovýchodní části Pardubického kraje. Z hlediska cestovního ruchu má jeho poloha nespornou výhodu, avšak k tomu je potřeba nezbytného kvalitního dopravního napojení a zajištění dalších služeb. Jak již bylo výše řečeno, město Pardubice leží v Polabské nížině. Město má rovinatý charakter a proto je samotné město i přilehlá okolní krajina vhodné pro nenáročnou cykloturistiku, hippoturistiku či rodinnou, ale také seniorskou turistiku. Z krajiny výrazně vystupuje Kunětická hora, která je vizuální dominantou této části Polabí. Kunětická hora neleží v katastru města, je součástí obce Ráby. I přesto je Kunětická hora atraktivním cílem výletů a to především díky své vzdálenosti a pro turisty snadné dopravní dostupnosti (Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 2005).

4 BEZPEČNOSTNÍ SITUACE MĚSTA PARDUBICE

Čtvrtá kapitola pojednává o bezpečnostní situaci města Pardubice. Bezpečnost v Pardubicích je zajišťována hned několika bezpečnostními institucemi. Jednou z těchto institucí je Krajské ředitelství policie České republiky – územní odbor Pardubice. Ta každý rok vydává statistické přehledy kriminality.

Další institucí zajišťující vývoj bezpečnosti ve městě Pardubice je Městská Policie Pardubice. Tato instituce každý rok vydává zprávu o své činnosti, kde je uvedena stručná analýza počtu trestných činů a přestupků na území města Pardubice. Z této výroční zprávy vyplývá, že se každoročně počet městských strážníků zvyšuje. Důležitou roli při zajišťování bezpečnosti ve městě má Magistrát města Pardubice. Ten spolupracuje s bezpečnostními institucemi a snaží se tak reálně zvyšovat bezpečnostní situaci ve městě.

4.1 Instituce zajišťující bezpečnost ve městě Pardubice

V Pardubicích, stejně jako v jiných velkých městech, existují subjekty, které pomáhají zajišťovat bezpečnostní situaci ve městě. Kromě základních a ostatních složek integrovaného záchranného systému zde působí i další soukromé subjekty, které napomáhají udržovat pořádek na daném území. Těmito soukromými subjekty mohou být jak ziskové, tak i neziskové organizace.

Mezi státní instituce patří především Hasičský záchranný sbor ČR - územní odbor Pardubice, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje – územní odbor Pardubice, Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje a Městská policie Pardubice. Dále zde působí řada soukromých bezpečnostních agentur i neziskové organizace zajišťující občanům pocit bezpečí. Je důležité zmínit úlohu Magistrátu města Pardubice, který se taktéž stará o zajištění bezpečnosti ve městě. Magistrát města Pardubice spolupracuje s bezpečnostními institucemi a snaží se tak občanům města poskytnout pocit bezpečí.

4.1.1 Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje - územní odbor Pardubice

Hasičský záchranný sbor (dále jen HZS) Pardubického kraje je jako ostatních 13 HZS kraje součástí HZS České republiky. Postavení jednotlivých HZS kraje je dáno zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Působnost HZS kraje je stanovena především těmito dvěma zákony: zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů

a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje se dělí na čtyři územní odbory (dále jen ÚO). Těmito odbory jsou: ÚO Pardubice, ÚO Chrudim, ÚO Svitavy a ÚO Ústí nad Orlicí. Územní odbor Pardubice má, stejně jako další tři územní odbory Pardubického kraje, základní poslání chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky (Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje, 2009). Územní odbor Pardubice má tři stanice. Centrální stanici Pardubice, stanici Holice a stanici Přelouč. Centrální stanice v Pardubicích je zobrazena na obrázku č. 9.

Obrázek 9: Centrální stanice HZS Pardubického kraje – ÚO Pardubice

Zdroj: (Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje, 2009)

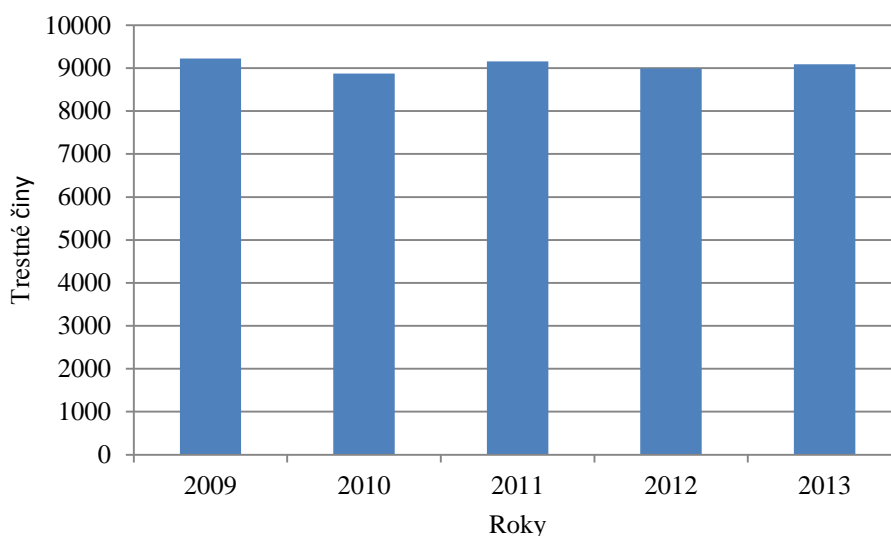
4.1.2 Krajské ředitelství policie Pardubického kraje - územní odbor Pardubice

Krajské ředitelství policie Pardubického kraje má čtyři územní odbory. Těmito ÚO jsou obdobně jako u HZS Pardubického kraje Pardubice, Svitavy, Chrudim a Ústí nad Orlicí. Základním posláním všech těchto odborů je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony. Role Policie ČR je ustanovena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (Policie České republiky, 2009).

V těchto čtyřech územních odborech se nachází odbor vnější služby a odbor služby kriminální policie a vyšetřování. Odbor vnější služby zahrnuje jednotlivá obvodní oddělení (případně policejní stanice Územní odbor Pardubice - Sezemice), dále oddělení hlídkové služby (pouze Pardubice a Ústí nad Orlicí) a dopravní inspektorát. Odbor služby kriminální policie a vyšetřování zahrnuje oddělení obecné kriminality, oddělení hospodářské kriminality, oddělení kriminalistické techniky a oddělení analytiky (Policie České republiky, 2009).

Na území okresu Pardubice je celkem osm obvodních oddělení. Čtyři obvodní oddělení se nacházejí v krajském městě Pardubice a další čtyři jsou v Holicích, Chvaleticích, Přelouči a Lázních Bohdaneč. Z těchto obvodních oddělení jsou nejvíce zatíženy trestnou činností Pardubice 1, tedy centrum města. Naopak nejméně trestní činnosti se nachází v oblastech Dukly, Dubiny a Polabin (Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, 2012).

Z ročenek Pardubického kraje, které každoročně vydává Český statistický úřad, vyplývá, že v roce 2009 bylo spácháno v Pardubickém kraji 9 226 trestných činů. O rok později, v roce 2010, jich bylo spácháno o více než 300 méně, tedy 8 877. V roce 2011 byl opět zaznamenán nárůst trestných činů na 9 160 a v roce 2012 znovu jejich pokles na 8 994. Posledním zaznamenaným rokem je rok 2013, kdy došlo opět k nárůstu trestných činů oproti předchozímu roku a to na počet 9 092 (Český statistický úřad, 2014). Tento vývoj trestných činů je zaznamenán na obrázku č. 10.

Obrázek 10: Vývoj počtu trestných činů v letech 2009 – 2013 v Pardubickém kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2014)

Krajské ředitelství Policie Pardubického kraje sídlí v městském obvodu Pardubice 1 a je zobrazeno na obrázku č. 11 a schéma organizační struktury Krajského ředitelství Policie Pardubického kraje lze najít v příloze C.

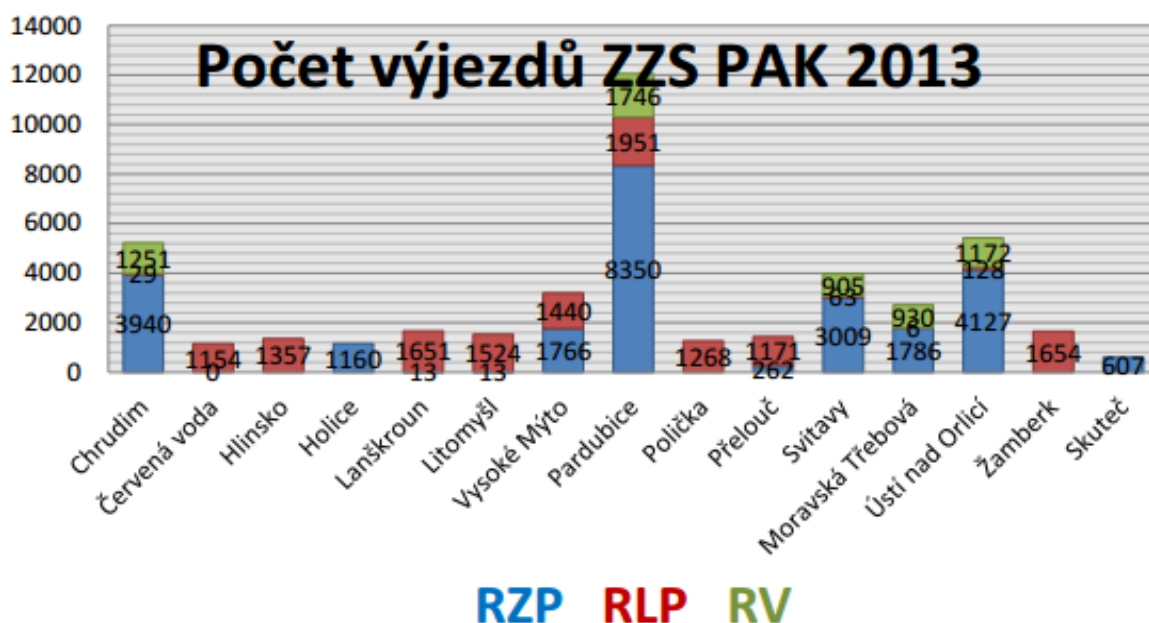
Obrázek 11: Krajské ředitelství Policie Pardubického kraje

Zdroj: (Firmy.cz, 2000)

4.1.3 Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje

Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje (dále jen ZZS PAK) je příspěvkovou organizací, která je zřízená krajem. ZZS PAK má v Pardubicích dvě výjezdové stanoviště a to v Pardubičkách a na Dukle. V Pardubicích je také zřízeno krajské zdravotnické středisko, kam jsou svedeny hovory na tísňovou linku z celého Pardubického kraje. Toto středisko disponuje nejmodernější technologií, nedílnou součástí je také lokalizace volajícího. Operátoři využívají také tzv. Jednotného systému dopravních informací, který zobrazuje aktuální dopravní situaci, objížďky, zácpy apod. (Kincl, 2013).

V roce 2014 v byl počet výjezdů ZZS PAK v Pardubicích 12 047, z toho 8 350 výjezdů s rychlou zdravotnickou pomocí (RZP), 1 951 s rychlou lékařskou pomocí (RLP) a 1 746 výjezdů se setkávacím systémem, jinak nazývaným Rendez Vous (RV). Počet výjezdů ZZS PAK ze stanoviště v Pardubicích v porovnání s ostatními stanovišti v Pardubickém kraji je zobrazen na obrázku č. 12. Zde lze vidět, že výjezdová střediska v Pardubicích jsou ze všech ostatních stanovišť nejvíce frekventovaná díky velikosti a zalidnění města Pardubice (Svoboda, 2014).

Obrázek 12: Počet výjezdů ZZS PAK z jednotlivých stanovišť v Pardubickém kraji

Zdroj: (Svoboda, 2014)

Mezi nejčastější příčiny výjezdů patří především onemocnění a úrazy. Mezi další příčiny zásahů patří intoxikace, psychiatrie, dopravní nehody a sebevraždy (Svoboda, 2014).

4.1.4 Městská policie Pardubice

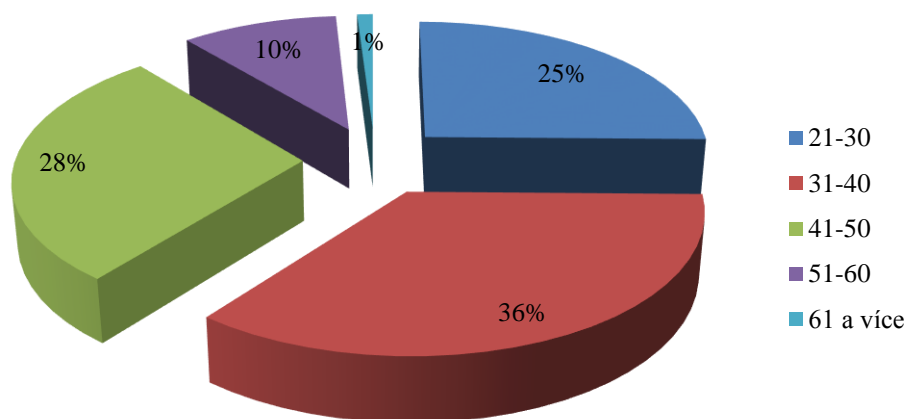
Činnost Městské policie Pardubice (dále jen MpP) byla zřízena usnesením zastupitelstva města dne 24. 6. 1992. Činnost MpP je vykonávána od 1. 1. 1993. MpP vznikla jako snaha představitelů města zajistit svým občanům co největší pocit bezpečí a zřídit k dispozici orgán, na který se mohou občané obracet s problémy, které se týkají bezpečnosti a veřejného pořádku ve městě. Původně bylo z 200 zájemců vybráno 20, kteří úspěšně prošli výcvikem, a ve výsledné fázi jich 19 složilo zkoušky před odbornou komisí (Bareš, 2008).

Do 18. 6. 2013 byl ředitelem městské policie Městské policie Pardubice pan Ing. Petr Kvaš. Na základě výběrového řízení a získání osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů byl poté vybrán do funkce ředitele MpP Bc. Rostislav Hübl (Městská policie Pardubice, 2014).

Současným sídlem Městské policie Pardubice je ulice Pernerova 433. Zde se nachází přestupkové oddělení, sekretariát, preventivně informační služba, jízdní oddíl a ředitel městské policie. Městská policie Pardubice má šest služeben. V městském obvodu I se nachází služebna právě ve výše zmíněné Pernerově ulici 433, v městském obvodě II se služebna nachází na adrese Nová 282, v městském obvodu III se nacházejí služebny dvě a to

na adresách Jana Zajíce 983 a Kyjevská 44 a služebna v městském obvodu IV se nachází na adrese Československé Armády 2087 (Městská policie Pardubice, 2012).

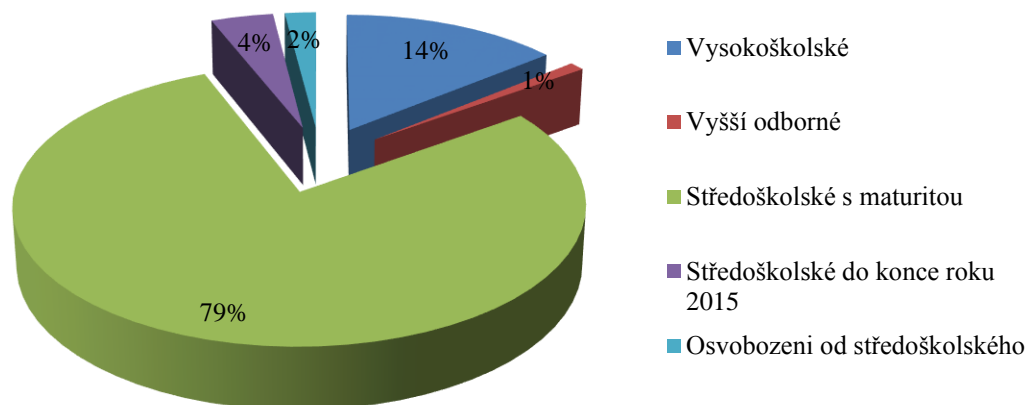
Ke konci roku 2013 Městská policie Pardubice zaměstnává celkem 99 strážníků a 10 občasných zaměstnanců. Na obrázku č. 13 je zobrazena věková struktura strážníků a na obrázku č. 14 struktura dle jejich nejvyššího dosaženého vzdělání. Věkový průměr strážníků je 39 let (Městská policie Pardubice, 2014).

Obrázek 13: Věková struktura strážníků MpP v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Městská policie Pardubice, 2014)

Jak vyplývá z obrázku č. 14, nejvíce strážníků je ve věkovém rozsahu 31 – 40 let (36 %). To je celkem 35 strážníků. 28 %, tedy 28 strážníků, je ve věku mezi 41 – 50 roky. O něco méně, 25 strážníků (25 %), je ve věkovém rozsahu 21 – 30 let. Ve věku 21 – 60 let je u MpP 10 strážníků a pouze jednomu strážníkovi je více než 61 let.

Obrázek 14: Struktura strážníků MpP dle jejich nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Městská policie Pardubice, 2014)

Jak lze na obrázku č. 14 vidět, téměř 80 %, tedy 78 strážníků, má středoškolské vzdělání s maturitou. Vysokoškolského vzdělání dosáhlo 14 strážníků a pouze jeden strážník má vyšší odborné vzdělání. Čtyři strážníci si doplňují středoškolské vzdělání s termínem do konce roku 2015. Při nesplnění podmínek dostudování do tohoto termínu jim bude pracovní poměr ukončen. Dva strážníci jsou osvobozeni od doplnění středoškolského vzdělání vzhledem k jejich věku a délce služby, jak bylo zákonem stanoveno.

Strážníci městské policie jsou povinni zajišťovat bezpečnost a pořádek na území města. Strážníci musejí jakoukoliv nastalou událost zadat do aplikace v mobilním telefonu a k tomu přiložit fotografii z místa události. Nadřízený může strážníky kdykoliv zkontrolovat pomocí GPS a může si tak vykreslit trasu jakéhokoliv automobilu či přímo pohyb jednotlivých strážníků. Tak se sleduje kvantita strážníků, jejich výkon povolání (Kvaš, 2014).

Kvalita se již kontroluje obtížněji. Vychází se z toho, že pokud mají kontroly městské policie k něčemu být, musí se zajistit včasná prevence. Např. se vysílají strážníci na problémová místa dříve, než by mohlo dojít k nějakému konfliktu či porušení zákona. To se v Pardubicích týká především Hlavního nádraží. Kvalita strážníků pak také vychází z jejich profesionality. Každý strážník by měl být vstřícný, vlídný a ochotný. Agrese se v tomto oboru netoleruje. Nadřízený sice přímo osobně nevidí, jak který strážník s občany jedná, ale k tomu slouží zpětná vazba občanů, ať už ve formě písemné stížnosti či pochvaly na internetových stránkách nebo osobních stížnostech (Kvaš, 2014).

Ačkoliv mnoho lidí považuje Městskou policii ve městě za zbytečný orgán, která podle jejich slov pouze „tahá“ z lidí peníze formou vybírání pokut, které lidé na první pohled vidí, organizuje také mnoho činností a projektů pro zajištění bezpečnosti ve městě, které by žádný občan neměl ignorovat (Bareš, 2008). Jedná se především o činnosti oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy. V současné době je toto oddělení součástí preventivně informační služby (Městská policie Pardubice, 2012). Jde zejména o preventivní projekt Signál v tísní. Tento projekt je zajišťován MpP ve spolupráci s Rychlou záchrannou službou, firmami ELSYCO s. r. o. a RADOM s. r. o. a to pod patronací Magistrátu města Pardubice. Projekt je určen především pro rizikovou skupinu občanů, kteří se kvůli svému dlouhotrvajícímu vážnému zdravotnímu stavu nacházejí v ohrožení života a zdraví a kteří si pro svůj zdravotní handicap nedokážou přivolat pomoc běžným způsobem. Princip signálu je přivolání pomoci za pomoci pageru, který se spojí s operačním střediskem městské policie (Kvaš, 2014).

Dalšími činnostmi konanými ze strany MpP jsou programy pro seniory, kde je seniorům přednášeno o nebezpečí, které jim hrozí, jak se zachovat v různých situacích a jak si zavolat pomoc. Jsou seznámeni s případy, jak se zachovat např. při návštěvě podomních prodejců, falešných zaměstnanců energetiky atd. Vše jim je přednášeno a přehráváno hravou formou a seniory tento způsob velmi baví. Program je zakončen slavnostním seceremoniálem, kde každý senior dostane certifikát o absolvování tohoto programu (Kvaš, 2014).

Již deset let se Městská policie Pardubice pyšní tím, že má ve své působnosti jediné dětské hřiště v okrese. Zde si děti mohou vyzkoušet na vlastní kůži mnoho dopravních situací. Mají zde k dispozici zapůjčení kol, koloběžek i čtyřkolek a hřiště disponuje i dopravními semaforem. Práce Městské policie Pardubice spočívá také v pořádání besed a přednášek. Tyto besedy a přednášky se konají zejména v mateřských, základních, středních školách a středních odborných učilištích (Kvaš, 2014).

MpP se také věnuje propagaci své činnosti. Za tímto účelem jsou vydávány různé propagační a preventivní materiály. Cílovou skupinou jsou zejména děti. Proto byl osloven ilustrátor Mgr. Libor Škrlik, který navrhl kreslenou postavičku a děti ze základních škol na základě soutěže zvolili jméno Pepík Pozordej (Městská policie Pardubice, 2012).

4.1.5 Magistrát města Pardubice

Důležitou roli při zajišťování bezpečnosti ve městě je Magistrát města Pardubice (dále jen MmP). Magistrát města Pardubice spolupracuje s Městskou policií Pardubice a všemi základními složkami IZS. Bezpečností ve městě se zabývá především oddělení krizového řízení.

MmP se stará zejména o zpracování dokumentů z pohledu města, od roku 2005 zajišťuje systém varování a vyrozumění, kdy se snaží postupně všechny systémy převést na bezdrátový evakuační systém, který je případě výpadku proudu ještě celých 72 hodin v pohotovosti. Dále obec s rozšířenou působností vede evidenci krytů. Ty se dělí na stálé tlakově odolné a stálé tlakově neodolné úkryty. Evidenci krytů město dělí následovně (Kyncl, 2014):

- Kryty v majetku města – kryty ve vlastnictví města, které nebyly vyřazeny z evidence,
- Kryty v domech – kryty nacházející se na území města, mimo kryty zmíněné v prvním bodě, které jsou umístěné v domech pro bydlení, ubytování, školách, kulturních domech apod.,
- Kryty v podnicích – kryty na území města, mimo kryty zmíněné v bodě prvním a druhém, které jsou v majetku firem a jsou určeny pro ukrytí pouze zaměstnanců,
- Ostatní kryty v ORP – všechny kryty, mimo krytů zmíněných v bodě 1, 2 a 3, které se nachází na správním území ORP Pardubice bez rozlišení vlastníka,
- Vyřazené kryty v domech – všechny kryty, které se nacházejí na území ORP v domech pro bydlení a ubytování, včetně školských zařízení, a byly vyřazeny z evidence,
- Vyřazené kryty v podnicích – všechny kryty, které se nacházejí na území ORP, jsou v majetku firem a byly vyřazeny z evidence.

Celkový počet krytů v ORP Pardubice je 178. Z tohoto počtu jich je 113 vyřazeno z evidence. Z celkového počtu krytů jich má město ve svém vlastnictví sedm. Ve vybraných městských krytech je možnost zajistit nouzové ubytování a stravování. Město má v jednom z krytů, který se nachází v ulici Erno Košťála, uskladněno až 200 lehátek a 200 spacáků. V krytech jsou bojler, které mají kapacitu až na 3 200 litrů vody a agregát na elektrickou energii, který vydrží až 72 hodin. Krytů, které byly převedeny do vlastnictví domů, je 18. Podniky čítají celkem 35 krytů a ostatních krytů v ORP je pět. Krytů vyřazených v domech je

celkem 66 a krytů vyřazených v podnicích je celkem 47. Přehled městských krytů, krytů v domech, podnicích a ostatních krytů v ORP je v příloze D. Tyto kryty slouží především pro ochranu při vojenských mimořádných událostech. Při nevojenských mimořádných událostech se provádí ukrytí na místě a využívá se ochranných vlastností staveb. Některé kryty jsou využity na uložení např. protipovodňových pytlů, lopat a dalších užitečných věcí (Kyncl, 2014).

Dále nelze opomenout informační a poradenskou funkci, kterou pro své občany Magistrát města Pardubic zajišťuje. Tuto funkci zajišťuje pomocí již zmíněného systému varování, dále se město snaží zlepšovat informační podporu pomocí internetu, konkrétně pomocí webových stránek města www.pardubice.eu. Zde občané najdou spoustu aktuálních věcí, informací o městě, o dopravě, mají zde možnost online sjednání schůzky na úřadě (Kyncl, 2014).

Po delším hledání na webových stránkách města má občan možnost nalézt spoustu věcí týkající se krizového řízení - informace o bezpečnostní radě města, krizovém štábu, zóny havarijního plánování či příručky pro obyvatelstvo. Avšak autorka práce shledává na těchto stránkách tu nevýhodu, že tak důležité věci týkající se bezpečnosti a ochrany obyvatelstva nejsou po hromadě na jednom místě a občan musí dlouho stránky prohledávat, aby našel to, co v této oblasti hledá. Jako kladnou věc autorka hodnotí spolupráci se společností Synthesia, a. s., která v případě havárie rozesílá SMS zprávu všem zainteresovaným osobám a přesně ve stejnou vteřinu je zpráva o havárii umístěna na úvodní obrazovce oficiálních stránek města ve viditelném červeném okně. Lidé se tak mohou o havárii dozvědět stejně rychle, jako např. příslušníci HZS kraje a ještě před spuštěním všeobecné výstrahy (Kyncl, 2014).

Dalším informačním prostředkem ze strany města je Radniční zpravodaj. Zde jsou všechny důležité kulturní, dopravní a bezpečnostní informace. Tento zpravodaj chodí každý měsíc všem rodinám do schránky. Problém je však ten, že lidé mu nevěnují tolik pozornosti, kolik by měli a nedozví se tak důležité informace, o kterých později říkají, že o nich nevěděli (Kyncl, 2014).

Nedílnou součástí zajištění informovanosti o bezpečnostní situaci ve městě je také komunikace s médii. Ať už se jedná o poskytnutí rozhovorů v rozhlasech, rádiích či televizích nebo poskytnutí odpovědí na otázky občanů na webových stránkách deníků apod. Komunikace s médii je velmi důležitá, je to klíčová fáze při vzniku mimořádné události (Kyncl, 2014).

4.2 Současná bezpečnostní situace ve městě

Bezpečnost je ve městě zajišťována především Městskou policií Pardubice ve spolupráci s Magistrátem města Pardubice. Tato podkapitola se zabývá analýzou současné situace ve městě se zaměřením na dopravu, městský kamerový dohlížecí systém, narušení bezpečnosti ve městě a na mimořádné situace, které mohou město ohrozit.

4.2.1 Dopravní situace

Během dvanáctiměsíční rekonstrukce chce město Pardubice oprášit již poněkud zašlou slávu proslulé třídy Míru. Ta by se měla opět stát příjemnou pěší zónou s omezenou dopravou. (Městská policie Pardubice, 2012). Informace v této podkapitole jsou zjišťovány a zaznamenávány od června do konce roku 2014, z tohoto důvodu se mohou v průběhu dalšího roku skutečnosti měnit.

Dne 3. března 2014 došlo k uzavření třídy Míru. Obchvat trolejbusové dopravy vede přes Masarykovo náměstí a Sukovu třídu, kdy přes Sukovu třídu a následně přes Náměstí republiky je jeden ze dvou pruhů vyhrazen pouze pro autobusy a trolejbusy, složky IZS a TAXI služby. Tím došlo ke zhoršení dopravní situace a k přetížení této silnice. V nejvíce dopravně frekventovaných hodinách se v tomto úseku popojíždí např. i 20 minut. V případě, že některý z řidičů nedodrží jízdu v určeném pruhu, může tak ohrozit průjezdnost vozů Zdravotnické záchranné služby a tím i k ohrožení životů občanů, pro které ZZS jede, nebo které převáží.

Mimo jiné došlo také k uzavření ulice Sladkovského od Sukovy třídy po třídu Míru. Dále bylo nutno přistoupit k obousměrnému provozu v původně jednosměrných komunikacích, a to v Pernerově ulici a také v druhé z výše zmíněné části ulice Sladkovského. Tím došlo ke zvýšení nebezpečí v těchto ulicích jak pro chodce, tak pro automobily navzájem, jelikož je někdy k vyhnutí nezbytný nájezd na chodník, i když v ulicích jsou k vyhýbání určená místa. Tyto uzavírky a změny v dopravě lze vidět na obrázku č. 15.

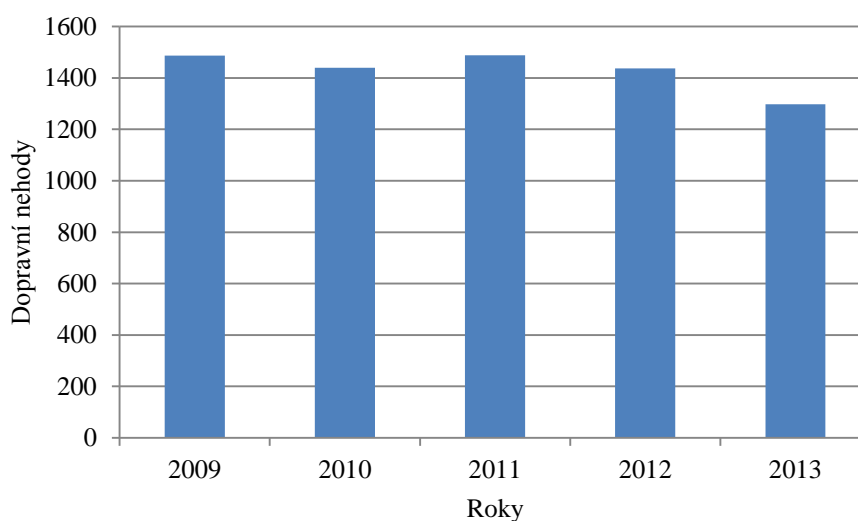

Obrázek 15: Plánované dopravní uzavírky a změny na rok 2014/2015

Zdroj: (Městská policie Pardubice, 2012)

Od 1. dubna 2014 také dochází po etapách k uzavření silnice Jana Palacha a 17. listopadu z důvodu výměny krytové vrstvy včetně modernizace odvodnění a provedení sanace podkladních vrstev v místě výskytu trvalých deformací, dále obnovení svislého i vodorovného dopravní značení a vodičích pásek. I tato uzavření silnic ovlivní dopravní situace, avšak ne v takové míře jako výše zmíněné (Městská policie Pardubice, 2012).

Na obrázku č. 16 je zaznamenán vývoj počtu dopravních nehod v Pardubicích v letech 2009 – 2013. Je zde vidno, že v letech 2009 – 2012 se počty dopravních nehod nijak markantně nemění. Vždy jich bylo přes 1 400. V roce 2013 došlo k poklesu dopravních nehod, v tomto roce se jejich počet dostal pod hranici 1 300. Lze jen doufat, že tento trend bude pokračovat i nadále.

Obrázek 16: Vývoj počtu dopravních nehod v Pardubicích v letech 2009 – 2013

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2014)

4.2.2 Městský dohlížecí kamerový systém

Jako každé město má i město Pardubice svůj kamerový systém. Ke dni 26. 8. 2014 má město celkem 12 funkčních kamer. V březnu roku 2014 prostřednictvím internetového deníku idnes.cz ředitel MpP Rostislav Hübl informoval, že Městská policie Pardubice chce do podzimu roku 2014 vybudovat až 25 nových kamer. Avšak dle rozhovoru v červenci 2014 s Ing. Petrem Kvašem, bývalým ředitelem Městské policie Pardubice, se tak do podzimu určitě nestihne (Kvaš, 2014).

Současný kamerový systém je z roku 1977, je analogový a čítá celkem 12 kamer. Tyto kamery mohou být dvou typů. Jsou to buď polohovací hlavice, nebo typy kamery dome, což jsou kamery předinstalované do malého kupolovitého krytu a kamera tak může být nastavena do libovolného směru. K přenosu signálu může u těchto kamer docházet buď bezdrátově či opticky. Do budoucna by Městská policie Pardubice chtěla vybudovat celkem 75 kamer za téměř 25 miliónů korun. V první etapě by mělo být vybudováno až 25 kamer a v druhé etapě zbytek kamer. Nový systém by měl být plně digitální a měl by být zajištěn přenosem po optickém vláknu (Kvaš, 2014). Seznam současných dvanácti kamer, jejich umístění, typ a přenos signálu je zaznamenán v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Městský kamerový dohlížecí systém

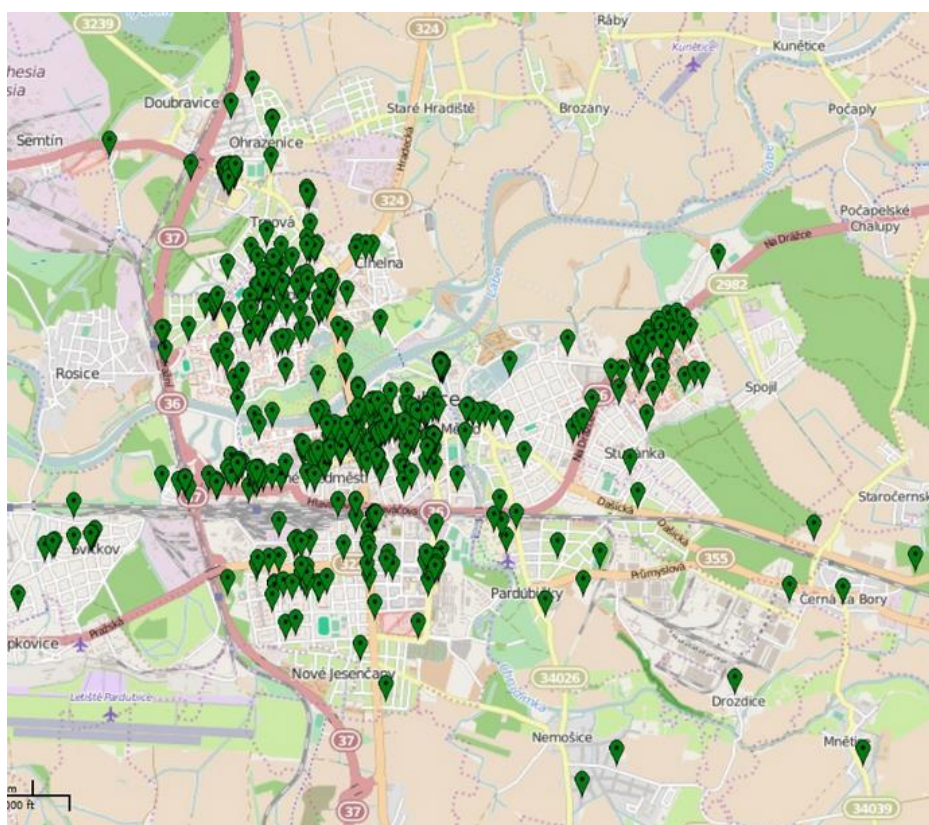
číslo kamery	umístění	typ kamery	přenos signálu
1.	Náměstí republiky	polohovací hlavice	bezdrát
2.	Dům služeb	polohovací hlavice	bezdrát
3.	T-string (Masarykovo nám.)	polohovací hlavice	optika
4.	Dům služeb	polohovací hlavice	bezdrát
5.	Plzeňka	polohovací hlavice	bezdrát
6.	Hotel ČD	polohovací hlavice	bezdrát
7.	hala ČD	dome	bezdrát
8.	Bratraců Veverkových	dome	bezdrát
9.	Pernštýnské náměstí	polohovací hlavice	bezdrát
10.	Zlatnictví Smaragd (tř. Míru)	polohovací hlavice	bezdrát
11.	Střední průmyslová škola elektrotechnická	dome	bezdrát
12.	Náměstí Legií	dome	optika

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Kvaš, 2014)

Informace o Městském kamerovém dohlížecím systému jsou v práci zjišťovány ke konci července roku 2014, a proto se informace v průběhu času mohou změnit a počet kamer bude samozřejmě přibývat.

4.2.3 Narušení bezpečnosti ve městě

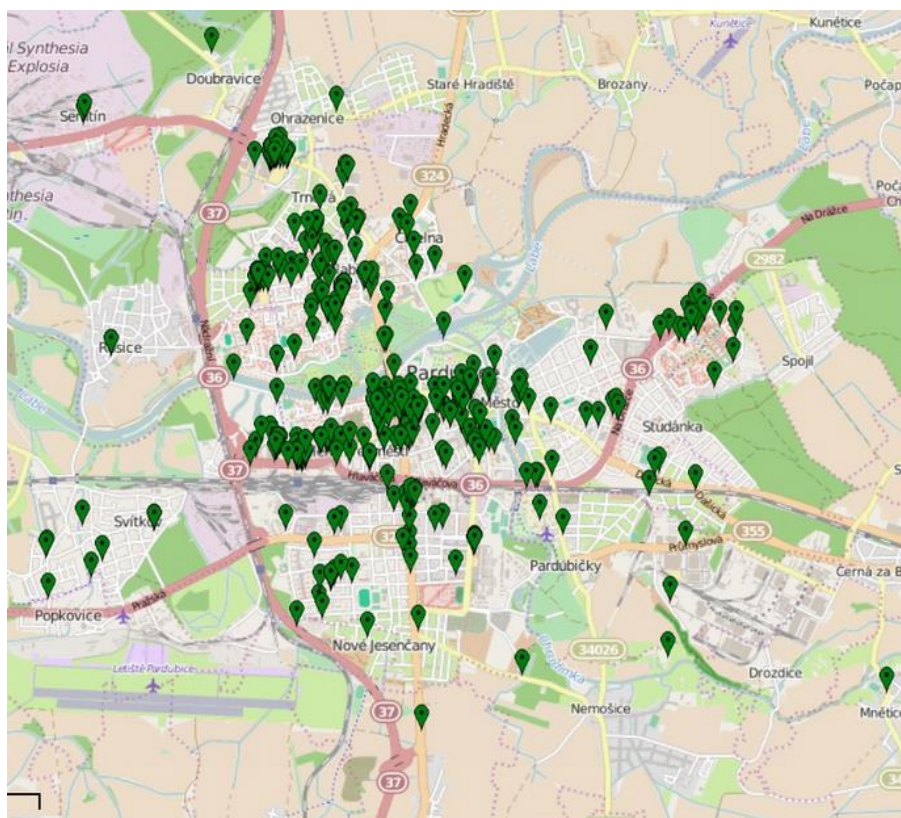
Od roku 2014 vlastní Městská policie Pardubice program na evidenci přestupků. Tak má pomocí GPS možnost zaznamenat všechny přestupky na území města. Na obrázcích č. 17 a č. 18 jsou zaznamenány přestupky vyplývající ze zákona České národní rady č. 200/1990 Sb. a to § 30 – přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, § 47, § 48 – přestupky proti veřejnému pořádku, kde v § 48 byl kvůli možnému zkreslení vypuštěn přestupek jízda/stání vozidla na trávě, § 49 - přestupky proti občanskému soužití a § 50 přestupky proti majetku (Kvaš, 2014). Na obrázku č. 17 jsou zaznamenány přestupky za období 1. 1. – 1. 3. 2014.

Obrázek 17: Přestupky dle § 30, 47, 48, 49 a 50 za období 1. 1. – 1. 3. 2014 na území města Pardubic

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Kvaš, 2014)

Jak již bylo výše psáno, obrázek č. 17 zobrazuje přestupky za období 1. 1. – 1. 3. 2014. V tomto období bylo evidováno celkem 534 událostí. Z obrázku je vidět, že největší koncentrace přestupků je v centru Pardubic a v Polabinách. Větší koncentrace přestupků je také evidována na Dubině a v lokalitě ubytovny Hůrka. Velký počet událostí je zaznamenán také v oblasti ulice Palackého. Obrázek č. 18 zobrazuje stejné přestupky za stejné období v roce 2015.

Obrázek 18: Přestupky dle § 30, 47, 48, 49 a 50 za období 1. 1. – 1. 3. 2015 na území města Pardubic

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Kvaš, 2014)

Na obrázku č. 18 jsou zobrazeny přestupky o rok později, tedy za období 1. 1. – 1. 3. 2015. V tomto období bylo evidováno celkem 429 událostí. Koncentrace přestupků je přibližně shodná s obdobím předchozího roku jen s tím rozdílem, že událostí v tomto roce nastalo o více než stovku méně.

4.2.4 Mimořádné a krizové situace ve městě

Město Pardubice je svou polohou s charakteristikami předurčeno k některým mimořádným událostem. Některé události lidé žijící v tomto městě mohou ovlivnit a některé nikoliv. Ať už je to jakkoliv, musí být člověk ve střehu a tyto události předvídat a nebýt k okolnostem lhostejný.

Dle krizového plánu obce s rozšířenou působností Pardubice lze získat přehled možných rizik a ohrožení. Na základě tohoto plánu autorka zpracovala přímo pro město Pardubice přehled mimořádných událostí a krizových situací, které mohou ve městě nastat, včetně příčin vzniku událostí, předpokladu vyhlášení krizového stavu a předpokládaných následků. Tento přehled je zobrazen v příloze D.

Dle tabulky z přílohy D je zřejmé, že město Pardubice je ohroženo především povodněmi, zvláštními povodněmi, vichřicemi, epidemiemi a různými druhy nálezů, epizootiemi, únikem chemických látek, znečištěním haváriemi velkého rozsahu, narušením dodávek tepla a pitné vody a v poslední řadě hrozbou teroristického útoku.

4.3 Městský program prevence kriminality na rok 2015

Tato podkapitola se věnuje Městskému programu prevence kriminality vytvořenému na rok 2015. Prevencí kriminality se rozumí ofenzivní strategie boje s trestnou činností. Představuje soubor různých aktivit, které jsou zaměřené na eliminaci, blokadu či oslabování příčin kriminality a kriminogenních faktorů. Zakládá na snaze kriminalitě předcházet, snižovat pravděpodobnost vzniku a výskytu trestných činů a omezovat sociálně patologické jevy, které představují podhoubí kriminality (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015).

Kriminalita ve městě v roce 2013 a 2014

V tabulce č. 4 jsou zaznamenány jednotlivé zjištěné trestné činy, objasněné trestné činy a procento těchto objasněných činů, jejich srovnání za rok 2013 a 2014 a index kriminality v každém z roků.

Tabulka 4: Přehled zjištěných a objasněných trestných činů v Pardubicích za rok 2013 a 2014

Trestné činy	2013			2014		
	Zjištěno	Objasněno	%	Zjištěno	Objasněno	%
Celkem	330	185	56	289	161	56
Vraždy	0	0	0	0	0	0
Znásilnění	1	0	0	1	1	100
Fyzické útoky	20	26	130	8	16	200
Loupeže	2	2	100	3	2	67
Vloupání do obydlí	3	3	100	6	1	17
Vloupání do chat a chalup	3	0	0	1	0	0
Krádeže automobilů	7	0	0	12	5	42
Krádeže věcí z automobilů	9	0	0	10	0	0
Krádeže jízdních kol	34	13	38	33	14	42
Výroba, držení a distribuce drog	7	6	86	8	1	13
Řízení pod vlivem	8	8	100	5	8	180
Index kriminality	19,7			17,2		

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

Z tabulky č. 4 vyplývá, že v roce 2013 bylo celkem zjištěno 330 trestných činů. Nejvíce bylo zjištěných krádeží jízdních kol, avšak objasněných jich nebyla ani polovina. Dalšími nejčastějšími trestnými činy byly fyzické útoky, pod kterými si můžeme představit např.

rvačky či výtržnosti. Zde je pozoruhodné, že objasněných fyzických útoků bylo více, než zjištěných. Třetím nejčastějším trestným činem v roce 2013 byly krádeže věcí z automobilu, kterých bylo zjištěných za celý rok devět, ale objasněná nebyla bohužel ani jedna. Celkový index kriminality v tomto roce činí 19,7 %.

V roce 2014 bylo zaznamenáno celkem 289 trestných činů, z nichž bylo 161 objasněno. Při pohledu na fyzické útoky je vidno, že jejich počet se oproti roku 2013 snížil a zjištěno jich bylo pouze osm, objasněných však dokonce 16. Stejně jako v roce 2013 i v roce následujícím dominují především krádeže jízdních kol, kterých bylo celkem 33 a objasněno pouze 14. Více než v předchozím roce je v roce 2014 krádeží automobilů a to celkem 12 zjištěných. Objasněných bylo už pouze pět. Případů, kdy byly z automobilů ukradeny věci, bylo v roce 2014 deset a objasněn bohužel žádný. Index kriminality za rok 2014 je 17,2 % a oproti roku 2013 tedy došlo v oblasti kriminality v Pardubicích k mírnému zlepšení. Otázkou zůstává, zda tento klesající trend bude pokračovat i v budoucnu.

Rizikové lokality ve městě dle Městského programu prevence kriminality

Městský program prevence kriminality ve svém obsahu několikrát zmiňuje nejrizikovější lokality. První lokalitou je ulice Češkova, kde je považován za centrální bod Městská ubytovna, která slouží od roku 2003 k ubytování dlužníků města. V této lokalitě se dále nachází několik sociálních služeb jako Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, Azylový dům pro muže, Nízkoprahové denní centrum pro osoby bez přístřeší, služby pro osoby ohrožené závislostmi. V lokalitě se dále nachází několik domů, kde jsou ubytováni sociálně slabší jedinci či rodiny. Je zde zvýšený pohyb klientů a jejich příbuzných, kteří je často navštěvují. Panuje zde napjatá atmosféra a jsou zaznamenány zvýšené výjezdy hlídek městské policie (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015).

Další lokalitou je ulice Husova. Zde se jedná o dva vedle sebe situované domy se čtyřmi vchody, kdy se v každém tomto vchodě nachází 22 až 24 bytových jednotek o velikosti 1+1, maximálně 2+kk. Je zde zvýšený výskyt sociálně slabých rodin, převážně romským, které mají více dětí. Novinkou je, že je zde zřízena pozice asistentky prevence kriminality pracující pod Městskou policií Pardubice a mající kancelář přímo v lokalitě. Mezi nejdůležitější cíle její práce patří eliminovat a předcházet rizikovému jednání nájemníků, rozvoj mezilidských vztahů, udržování pořádku v lokalitě a další. Nájemníci s asistentkou spolupracují dobrovolně a část obyvatel její působení vnímá pozitivně, což lze prozatím hodnotit jako kladný výstup projektu (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015).

Poslední rizikovou lokalitou je ulice Bělehradská. Zde je zaznamenáno stále více stížností obyvatel této lokality na problémové sousedy, nedodržování nočního klidu, vandalství či znečišťování společných prostor. V současné době jsou v domě v ulici Bělehradská zřízeny dvě pozice domovníků, kteří sledují situaci v domě a okolí a informují a spolupracují v tomto ohledu s Městskou policií Pardubice. Momentálně se fungování opatření vyhodnocují (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015). Na obrázku č. 19 jsou zobrazeny jednotlivé objekty rizikových ulic - Češkova ulice, Husova ulice a Bělehradská ulice.

Obrázek 19: Rizikové objekty v ulici Češkova, Husova a Bělehradská v Pardubicích

Zdroj: (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

5 ANALÝZA BEZPEČNOSTNÍ SITUACE MĚSTA PARDUBICE

Tato kapitola se zabývá bezpečnostní situací města Pardubice. Bude zde provedeno binární porovnávání trestných činů ve městě na základě odhadu četnosti jejich výskytu. Zbytek kapitoly se věnuje metodice výzkumu dotazníkového šetření, které bylo prováděno mezi obyvateli Pardubic a zjišťovalo jejich pocit bezpečí ve městě.

5.1 Binární porovnání trestných činů ve městě

Tato podkapitola se věnuje analýze trestných činů na území města Pardubic pomocí metody binárního porovnávání. Tabulka č. 5 zobrazuje porovnávání na základě odhadu četnosti jejich výskytu ve vybraném území.

Tabulka 5: Binární porovnání trestných činů na základě odhadu četnosti jejich výskytu ve vybraném území

Trestný čin	Vykradení automobilu	Krádež automobilu	Vykradení garáže, sklepu, zahrádky	Krádež kola	Pomluva	Vykradení bytu, domu	Výtržnost a rvačka	Loupežné přepadení na ulici	Priority	Pořadí
Vykradení automobilu	-	1	0	0	0	0	0	1	2	6.
Krádež automobilu	0	-	0	0	0	0	0	1	1	7.
Vykradení garáže, sklepu, zahrádky	1	1	-	0	0	1	0	1	4	4.
Krádež kola	1	1	1	-	0	1	0	1	5	3.
Pomluva	1	1	1	1	-	1	1	1	7	1.
Vykradení bytu, domu	1	1	0	0	0	-	0	1	3	5.
Výtržnost a rvačka	1	1	1	1	0	1	-	1	6	2.
Loupežné přepadení na ulici	0	0	0	0	0	0	0	-	0	8.

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 5 je zřejmé, že Pardubice nejvíce postihují z trestných činů pomluvy, výtržnosti a rvačky a krádeže kol. Nejméně jsou Pardubice postihnuty loupežným přepadením na ulici. Tato analýza však vyplývá z úsudků autorky a proto by se názor experta mohl lišit.

Pro zjištění správnosti autorčina úsudku budou trestné činy z binárního porovnávání komparovány s výslednými trestnými činy z Městského programu prevence kriminality, které se svou podstatou shodují. Těmito činy jsou myšleny fyzické útoky, kterým ve své podstatě

odpovídají rvačky a výtržnosti; loupeže, tedy loupežná přepadení; vloupání do obydlí, čímž může být myšleno vykradení domu, bytu; krádeže automobilů; krádeže věcí z automobilu, tedy vykradení automobilu; krádeže jízdních kol. Komparace je pro lepší přehlednost zobrazena v tabulce č. 6.

Tabulka 6: Komparace skutečných trestných činů a binárního porovnání

Trestné činy	Pořadí	
	Skutečnost	Binární porovnání
Fyzické útoky	2.	1.
Loupeže	6.	6.
Vloupání do obydlí	5.	3.
krádeže automobilů	4.	5.
Vykradení automobilů	3.	4.
Krádeže jízdních kol	1.	2.

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

Z Městského programu prevence kriminality vyplývá, že je největší četnost krádeží jízdních kol. Tento trestný čin je dle binárního porovnání na druhém místě. Druhou nejvyšší četnost mezi skutečně nastalými trestnými činy mají fyzické útoky, tedy rvačky a výtržnosti, které v binárním porovnání obsadily první místo. Třetí místo ve skutečně nastalých trestných činech zastupuje vykradení automobilů, které autorka vyhodnotila na místě čtvrtém. Naopak na místě třetím autorce v binárním porovnání vyšlo vloupání do obydlí, které je dle skutečnosti na místě pátém. Čtvrté místo mezi skutečnými trestnými činy obsadily krádeže automobilů, které autorce vyšly na místě pátém. Poslední místo shodně obsadila loupežná přepadení. Při porovnání již zmíněných trestných činů lze konstatovat, že autorčin názor se od skutečnosti ve velké míře neliší.

5.2 Metodika výzkumu dotazníkového šetření

Pro zjištění pocitu bezpečí obyvatel města Pardubice provedla autorka dotazníkové šetření. V metodice výzkumu dotazníkového šetření je blíže popsán výzkumný vzorek, který tvoří obyvatelé města Pardubice, a výzkumný nástroj, kterým je dotazník a použité statistické metody pro vyhodnocení jedné otázky z dotazníkového šetření.

5.2.1 Výzkumný vzorek a nástroj dotazníkového šetření

Dotazování byli obyvatelé města Pardubic. Výzkum probíhal prostřednictvím dotazníkového šetření v termínu od 10. 12. 2014 do 29. 12. 2014 v různých městských částech. Dotázáno bylo celkem 100 respondentů, návratnost dotazníků byla 100 %.

Pro šetření byla zvolena metoda dotazníku. Byl vytvořen nestandardizovaný dotazník (viz Příloha E). Dotazník byl zcela anonymní a dotazovaní odpovídali písemnou formou.

Otázky č. 1 až 4 jsou identifikační. Zjišťují, v jaké městské části respondenti žijí, pohlaví respondentů, dále je zde zjišťován věk respondentů a jejich nejvyšší dosažené vzdělání.

Otázka č. 5 se respondentů dotazuje, kterými trestnými činy se cítí být nejvíce ohroženi. Zde je vyjmenováno osm trestných činů, kdy respondenti volili na škále 1 – 4 pocit ohrožení daným činem. 1 znamená pocit neohrožení a 4 pocit velkého ohrožení.

Otázka č. 6 pokládá dotaz, zda se respondenti cítí bezpečně při pohybu v Pardubicích nebo zda mají pocit ohrožení. Pokud respondenti zakřížkovali možnost, že se bezpečně necítí, bylo je požádáno o písemné vyjádření, v jaké lokalitě, na kterých místech nemají pocit bezpečí.

V otázce č. 7 jsou respondenti dotazováni, které ulice v Pardubicích považují za nejméně bezpečné. Respondenti zde měli na vyjádření volný prostor, kdy mohli zmínit libovolné ulice a jejich počet.

Otázky č. 8 až 11 jsou zaměřené na Městský kamerový dohlížecí systém (dále jen MKDS). Respondenti jsou dotazováni na otázky, zda jsou dostatečně informováni o MKDS a jednotlivých monitorovacích prostranstvích, zda mají pocit, že MKDS přispívá k vyšší bezpečnosti ve městech, dále zda se cítí se na veřejných prostranstvích monitorovaných MKDS bezpečně a zda by si přáli rozšíření MKDS do okolí svého bydliště.

V otázce č. 12 je zjišťován názor respondentů na otázku, co by doporučili zavést ve městě pro zajištění větší bezpečnosti. Mohli zvolit odpověď „nic, vše je v pořádku“, „nevím“, či navrhnout vlastní doporučení.

Poslední dotazníková otázka č. 13 se týká mimořádných událostí ve městě. Jsou zde čtyři mimořádné události a respondenti opět odpovídali volbou na škále 1 – 4 dle pocitu jejich ohrožení, jako tomu bylo v otázce č. 5.

5.2.2 Postup při analýze dotazníkového šetření

Výsledky výzkumu jsou zpracovány v kapitole 6 Vyhodnocení dotazníkového šetření. Data jsou graficky znázorněna a vyjádřena skutečnou hodnotou či procenty. Dále jsou výsledky slovně okomentovány pod grafy. Při zpracování výzkumné části byl využit program Microsoft Excel 2010.

K testování hypotézy v práci je použit Chí-kvadrát (χ^2 – test). Chí-kvadrát test komparuje dvě i více skupin experimentálně získaných četností mezi sebou a je schopen rozhodnout, zda

se skupiny ve svých četnostech výskytu sledovaného kvalitativního znaku liší. V testu se pracuje s minimálně dvěma skupinami četností, každá má několik kvalitativních tříd. Skupiny představují náhodné výběrové soubory, které se porovnávají mezi sebou a testují tedy rozdíly experimentálně získaných četností mezi skupinami navzájem (Bedáňová, 2010a).

Platnost ověřované hypotézy se nazývá nulová hypotéza a označuje se zpravidla H_0 . Při testování hypotézy je třeba uvést, co bude platit, pokud nulová hypotéza nebude platná. Toto druhé tvrzení se nazývá alternativní hypotéza a značí se H_1 . Označuje se, že se testuje H_0 proti H_1 (Kubanová, 2004).

Následně se při testování statistických hypotéz musí určit hladina významnosti testu (chyba α). To značí pravděpodobnost zamítnutí nulové hypotézy, ačkoliv je platná. Je důležité si uvědomit, že testovaná hypotéza se vždy přijímá či zamítá na základě výsledků náhodného výběru. Z tohoto důvodu může být zamítnutí i nezamítnutí hypotézy H_0 správné, ale také nesprávné. Obecně se lze dopustit jedné ze dvou chyb (Bedáňová, 2010b):

- chyba 1. druhu α – hypotéza H_0 se zamítne, když platí,
- chyba 2. druhu β – nesprávně se přijme hypotézu H_0 , když neplatí.

Je snaha volit test tak, aby pravděpodobnost chyb 1. a 2. druhu byla co nejmenší. Postupuje se zpravidla tak, že se předem zvolí chyba α (hladina významnosti testu) a to dostatečně nízká. Chyba β není ovlivnitelná, ta je dána velikostí zvolené chyby α (Testování hypotéz ve statistice). Pravděpodobnost $1-\beta$ je pojmenována také jako „síla testu“ nebo "rozlišovací schopnost" testu. Je to pravděpodobnost, že se správně zamítne nulová hypotéza H_0 , když neplatí. Síla testu je závislá na předem zvolené hladině významnosti testu (chyba α) a to tak, že s klesající hladinou významnosti síla testu klesá. Hladina významnosti bude standardně stanovena na hladině 5 % (Bedáňová, 2010b).

Teoretické četnosti n_{ij} se pro každou buňku v tabulce vypočítají dle vzorce (1) (Bedáňová, 2010a):

$$n_{oij} = \frac{s_i \times t_j}{n} \quad (1)$$

kde:

n = celkový počet jedinců ve sledovaném výběru

s_i = součet empirických četností v řádce i

t_j = součet empirických četností ve sloupci j

V případě, že nabývá více jak 20 % vypočtených teoretických četností hodnoty menší než 5, je nutno provést transformaci tabulky - spojit některé sloupce či řádky (Bedáňová, 2010b)

Testovací kritérium je funkce náhodného výběru a její tvar je závislý na testované hypotéze a na rozdělení pravděpodobností základního souboru. V případě, že je hodnota testovacího kritéria vyšší, než příslušná kritická hodnota rozdělení, hypotézu zamítáme (na příslušné hladině významnosti). Pro výpočet testovacího kritéria v případě χ^2 – testu se použije vzorec (2) (Bedáňová, 2010a):

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^n \frac{n_{oi}^2}{n_{oi}} - n \quad (2)$$

Kritická hodnota vychází z kritické hodnoty rozdělení χ^2 , kdy se vyhledává hodnota dle počtu stupňů volnosti a hladiny významnosti. Pro výpočet stupňů volnosti se použije vzorec (3) (Bedáňová, 2010a):

$$v = (s - 1) \times (r - 1) \quad (3)$$

kde:

s = počet tříd (sloupců)

r = počet skupin (řádků)

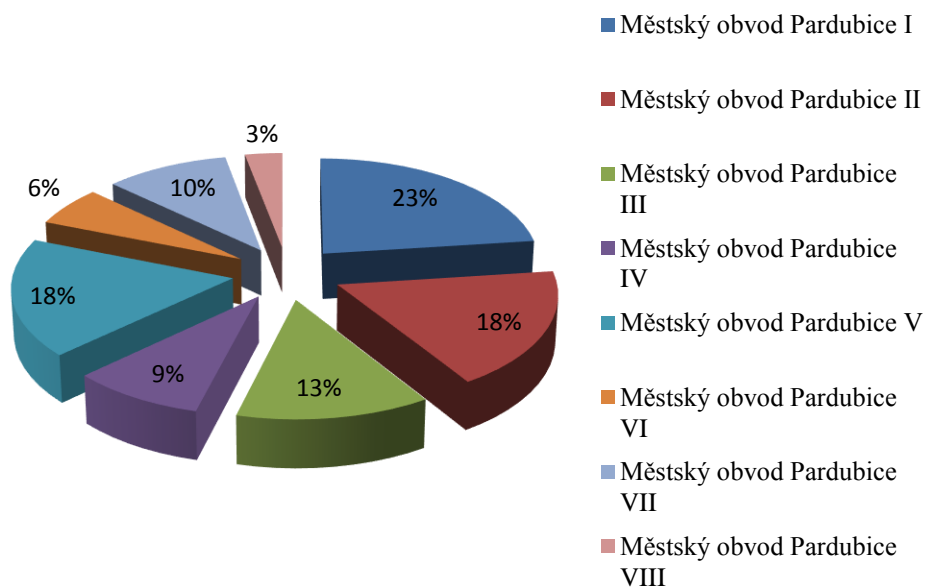
Pokud je hodnota testovacího kritéria větší než kritická hodnota, nulová hypotéza se zamítá a lze předpokládat závislost. Pokud je hodnota testovacího kritéria menší než hodnota kritická, nulová hypotéza se nezamítá.

6 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

V této kapitole bude pozornost zaměřena na vyhodnocení dotazníkového šetření. Jak již bylo výše zmíněno, výsledky jsou graficky znázorněny a vyjádřeny ve skutečných hodnotách či v procentech. Dále jsou výsledky pod grafy slovně okomentovány.

1. Část obce, ve které bydlíte:

- Městský obvod Pardubice I – střed – Bílé Předměstí, celé Staré město, Zámek a část Zeleného Předměstí mezi železničním koridorem a Labem
- Městský obvod Pardubice II – leží na pravém břehu Labe, tvoří jej Polabiny s Fáblovkou a Cihelna se sídlištěm Sever
- Městský obvod Pardubice III – Dubina, Drážka, Slovany, Hůrka a Studánka
- Městský obvod Pardubice IV – Pardubičky, Černá za Bory, Drozdice, Mnětice, Nemošice, Staročernsko, Žižín a část Bílého předměstí a Studánky
- Městský obvod Pardubice V – Dukla, Skřivánek, Višňovka, Jesničánky, Nové Jesenčany a Dražkovice
- Městský obvod Pardubice VI – Svítkov, Popkovice, Staré Čívce s průmyslovou zónou, Lány na Důlku, Opočíněk a Závodiště
- Městský obvod Pardubice VII – Rosice n. Labem, Trnová, Ohrazenice, Doubravice, Semtín
- Městský obvod Pardubice VIII – Hostovice

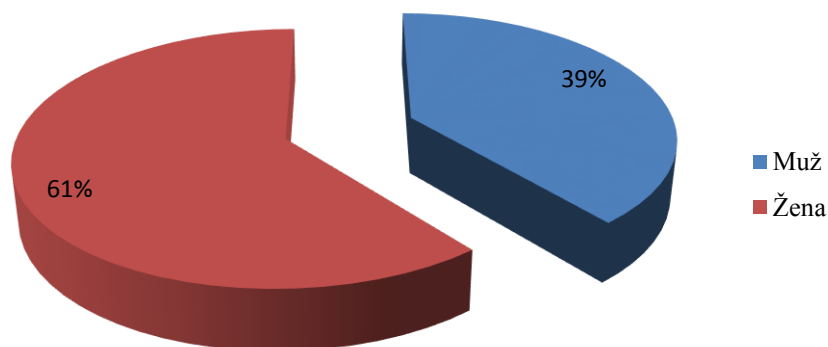
Obrázek 20: Podíl respondentů dle jednotlivých MO v Pardubicích

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku č. 20 je vidno, že nejvíce respondentů pochází z městského obvodu Pardubice I, což zahrnuje střed Pardubic. 18 respondentů potom pochází z městského obvodu Pardubice II, který leží na pravém břehu Labe a stejný počet respondentů pochází z městského obvodu V, který tvoří Dukla, Skřivánek, Višňovka, Jesničánky, Nové Jesenčany a Dražkovice. Nejméně respondentů, pouze tři, pochází z nejpozději vzniklého městského obvodu VIII, který zahrnuje obec Hostovice.

2. Pohlaví:

- muž
- žena

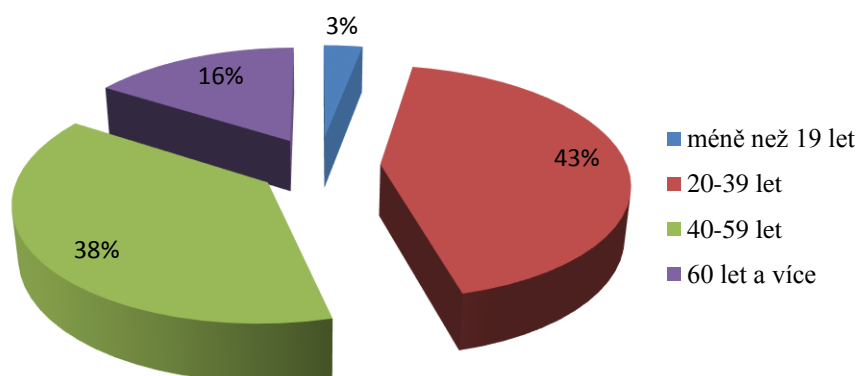
Obrázek 21: Podíl respondentů dle pohlaví

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 100 respondentů. Z obrázku č. 21 je zřejmé, že více oslovených bylo žen, tedy 64 a mužů bylo osloveno 39.

3. Váš věk:

- méně než 19 let
- 20 – 39 let
- 40 – 59 let
- 60 let a více

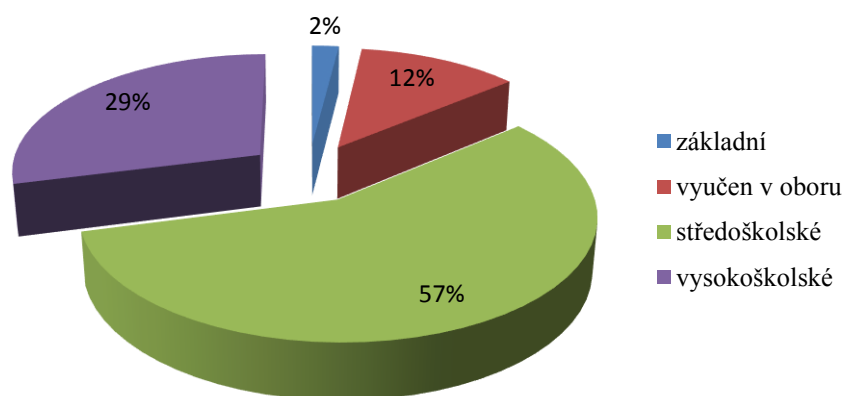
Obrázek 22: Podíl respondentů dle věku

Zdroj: Vlastní zpracování

Do výzkumu se zapojili respondenti různých věkových kategorií. Věk byl strukturován do čtyř kategorií a z obrázku č. 22 lze vyčíst, že nejvíce respondentů, a to 43, zaujímá druhou kategorii, tedy věk mezi 20. a 39. rokem. O pět respondentů méně spadá do věkové skupiny 40 – 59 let. Hranici 60 let překročilo z celkového počtu 16 dotazovaných a pouze třem respondentům je méně než 19 let.

4. Dosažené vzdělání:

- základní
- vyučen v oboru
- středoškolské
- vysokoškolské

Obrázek 23: Podíl respondentů dle nejvyššího dosaženého vzdělání

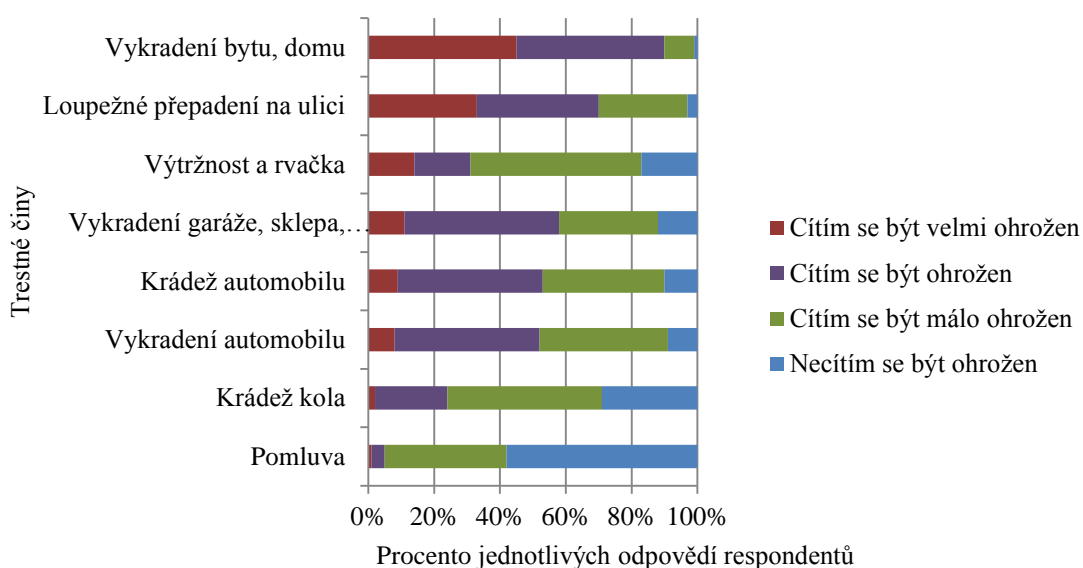
Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku č. 23 je vidno, že nejvíce respondentů, tedy 57, má ukončené středoškolské vzdělání. Vysokou školu má potom 29 dotazovaných a v oboru je vyučeno 12 respondentů. Ukončené základní vzdělání mají dva respondenti.

5. Kterými trestními činy se cítíte být nejvíce ohrožen/a?

(1=necítím se být ohrožen, 2=cítím se být málo ohrožen, 3=cítím se být ohrožen, 4=cítím se být velmi ohrožen)

Vykradení automobilu	1	2	3	4
Krádež automobilu	1	2	3	4
Vykradení garáže, sklepa, zahrádky	1	2	3	4
Krádež kola	1	2	3	4
Pomluva	1	2	3	4
Vykradení bytu, domu	1	2	3	4
Výtržnost a rvačka	1	2	3	4
Loupežné přepadení na ulici	1	2	3	4

Obrázek 24: Podíl odpovědí respondentů dle pocitu ohrožení z jednotlivých trestných činů

Zdroj: Vlastní zpracování

Pocit ohrožení je subjektivní jev a každý občan ho tedy může cítit jinak. Při pohledu na obrázek č. 24 je zřejmé, že celkově se nejvíce respondenti cítí být ohroženi vykradením domu či bytu. Takto odpovědělo celých 45 respondentů. Ohroženi se tímto trestným činem cítí 37 respondentů, 27 respondentů se cítí být málo ohroženo tímto činem a pouze tři respondenti se necítí být ohroženi vůbec.

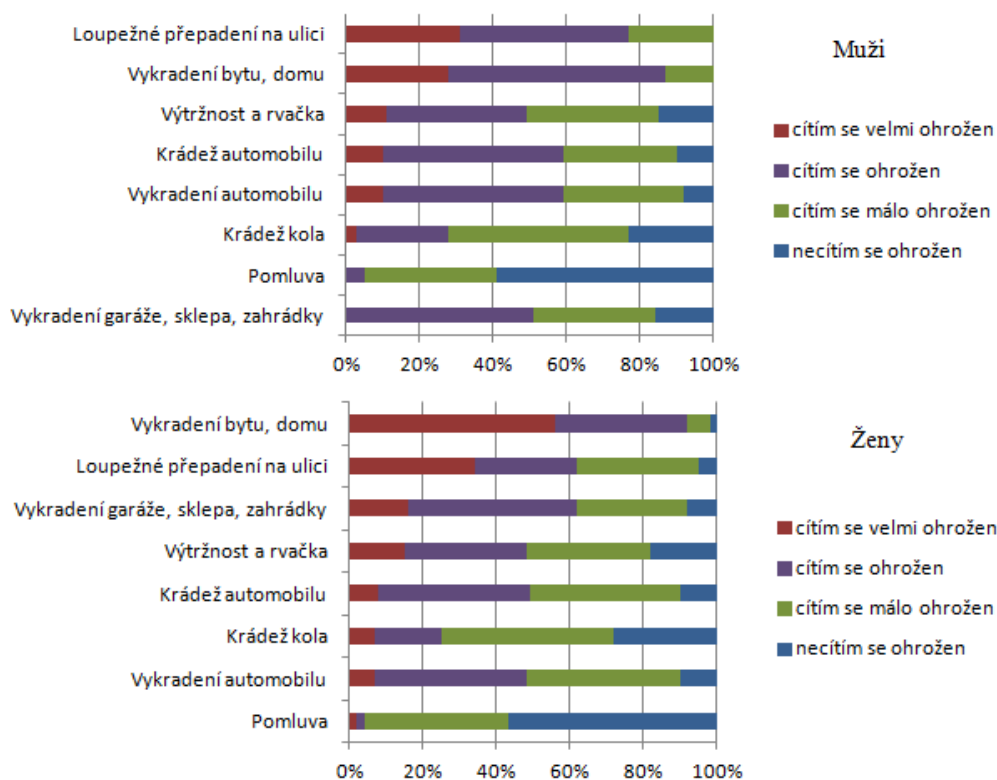
Druhým nejvíce ohrožujícím činem je loupežné přepadení na ulici. Celých 33 respondentů se jím cítí být velmi ohroženo, 37 respondentů dokonce velmi ohroženo a 27 málo hroženo. Tři respondenti z tohoto trestného činu pocit ohrožení necítí. Výtržností a rvačkou se cítí být velmi ohroženo pouze 14 respondentů, 17 respondentů se cítí být ohroženo, málo ohroženo se cítí být 52 respondentů a zbylých 17 respondentů se necítí být ohroženo vůbec.

U trestného činu pomluvy je pocit ohrožený opačný než u předchozích trestních činů. Zde se cítí být pomluvou velmi ohrožen pouze jeden dotazovaný, pocit ohrožení trápí pouze čtyři respondenty a málo ohroženo se cítím být 37 respondentů. Zbylých 58 respondentů se pomluvou necítí být vůbec ohroženo.

Trestním činem krádeží kola se cítí být velmi ohroženi pouze dva respondenti. Ohroženo se cítí být 22 respondentů, málo ohroženo se cítí být 47 respondentů a 29 respondentů se necítí být ohroženo vůbec. Dalším trestním činem je vykradení garáže, sklepa či zahrádky. Velmi ohroženo tímto činem cítí být 11 respondentů, 47 respondentů pocítuje pocit ohrožení, 30 respondentů se cítí být málo ohroženo a 12 respondentů si nepřipouští vůbec žádný pocit ohrožení.

Krádež automobilu je pouze pro devět respondentů velmi ohrožujícím trestním činem. Pro 44 respondentů je tento čin ohrožující, 37 respondentů se cítí být krádeží automobilu málo ohroženo a 10 respondentů necítí žádné ohrožení. Posledním trestním činem je vykradení automobilu. Velmi ohroženi se tímto činem cítí být osm respondentů, 44 respondentů cítí ohrožení, 39 respondentů se cítí být málo ohrožen a devět respondentů v tomto trestném činu nespátřuje vůbec žádné ohrožení.

Pro zjištění, zda je ohrožení z jednotlivých trestných činů rozdílné dle pohlaví, byla provedena komparace grafů s jednotlivými trestnými činy dle názoru mužů a žen. Tato komparace je zobrazena na obrázku č. 25.

Obrázek 25: Porovnání podílu odpovědí mužů a žen dle pocitu ohrožení z jednotlivých trestných činů

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazníkového šetření se účastnilo celkem 39 mužů a 61 žen. Z obrázku č. 25 je zřejmé, že ženy mají největší pocit ohrožení z vykradení jejich obydlí než muži. Z oslovených žen se cítí být velmi ohroženo více než 50 % a z oslovených mužů se cítí být velmi ohroženo méně, pouze 28 %. Co se týče ostatních trestných činů, nejsou shledány po přepočtení na procenta velké rozdíly mezi názory mužů a žen.

Komparace dotazníkové otázky č. 5 a zjištěných trestných činů z dokumentu Městský program prevence kriminality na rok 2015

Pro zjištění oprávněného strachu z trestných činů bude provedena komparace počtu odpovědí respondentů z dotazníkového šetření, kteří mají pocit ohrožení, ať už malý či velký, z konkrétních trestných činů, a počtu těchto činů zjištěných za rok 2014, vyplývající z Městského programu prevence kriminality na rok 2015. V tabulce č. 7 je zaznamenáno porovnání vybraných trestných činů, které se svou podstatou shodují. Jedná se o trestné činy: fyzické útoky, kterým ve své podstatě odpovídají rvačky a výtržnosti; loupeže, tedy loupežná přepadení; vloupání do obydlí, čímž je myšleno vykradení domu, bytu; krádeže automobilů; krádeže věcí z automobilu, tedy vykradení automobilu; krádeže jízdních kol.

Tabulka 7: Komparace pocitu ohrožení z trestných činů a počtu těchto zjištěných činů

Trestné činy	Počet respondentů mající pocit ohrožení	Počet zjištěných trestných činů
Fyzické útoky	91	10
Loupeže	90	12
Vloupání do obydlí	99	6
Krádeže automobilů	71	33
Vykradení automobilů	83	8
Krádeže jízdních kol	97	3

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

Z tabulky č. 7 je zřejmé, že pocit respondentů z jednotlivých trestných činů není zcela oprávněný. Nejvíce respondentů má pocit ohrožení z vykradení domu či bytu, avšak za rok 2014 bylo zjištěno pouze šest takovýchto případů. Druhým trestným činem, kterým se obyvatelé Pardubic cítí být ohroženi, je loupežné přepadení a tyto události za rok 2014 byly zjištěny pouze tři. Naopak nejmenší pocit ohrožení mají obyvatelé z krádeže kola, a takových případů bylo za rok 2014 evidováno 33. Je tedy vidět, že pocit ohrožení z trestných činů není přímo úměrný počtu zjištěných daných činů. V tomto případě je nutné počítat s tím, že respondenti ve svém názoru zcela jistě brali v potaz dopad, jaký by způsobený trestný čin mohl mít. Jedná se především o rozsah finančních škod, ale také v případě fyzických útoků o zdravotní následky a psychické trauma, které by daný trestný čin mohl mít za následek.

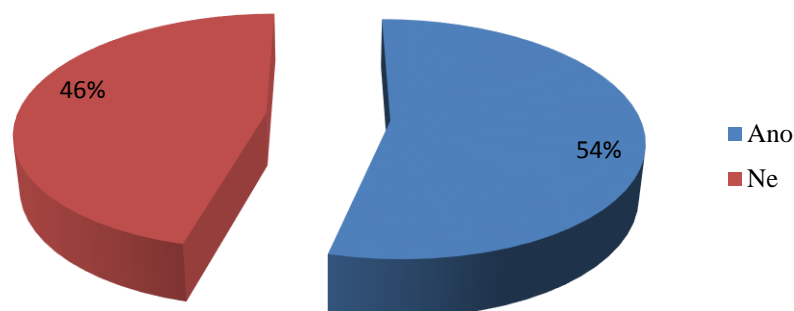
6. Cítíte se bezpečně při pohybu v Pardubicích? Nebo máte pocit ohrožení na veřejných místech?

(Pokud je Vaše odpověď ne, napište prosím, na kterém místě, v jaké lokalitě, se cítíte nejméně bezpečně)

ANO

NE

.....

Obrázek 26: Podíl odpovědí respondentů na pocit bezpečí při pohybu v Pardubicích

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku č. 26 je zřejmé, že více než polovina respondentů se cítí při pohybu v Pardubicích bezpečně. Zbýlých 46 dotazovaných tohoto názoru však není. Respondenti, kteří odpověděli, že se při pohybu v Pardubicích necítí bezpečně, byli požádáni o sepsání míst, lokalit, ve kterých se cítí nejméně bezpečně. Mezi nejčastější místa ohrožení byla uváděna především: Hlavní nádraží, centrum Pardubic, okolí ubytovny na Hůrce, Bubeníkovy sady, Češkova ulice, okolí obchodního centra AFI PALACE, okolí věznice či oblast kolem společnosti FOXCONN. Dále se objevilo pár odpovědí jako „Myší díra“ ve Sladkovské ulici, sídliště na Dubině, Dukla, Pernštýnské náměstí a nádraží Rosice. Také objevila lokalita za nemocnicí, kolem disko klubu Ptačí klec a Kaufland či kolem věznice. Jedna odpověď zněla: „V noci a ve večerních hodinách se necítím bezpečně po celých Pardubicích“.

Komparace výsledků dotazníkové otázky č 6. (Šetření 2014), výsledků z šetření Analýza strachu z kriminality (Šetření 2009) a výstupů z Městského programu prevence kriminality 2015

V roce 2009 proběhlo v Pardubicích výzkumné šetření nazvané Analýza strachu z kriminality v Pardubicích. Výstupem je zpráva z šetření, které pro Městskou policii Pardubice vytvořilo Centrum aplikované antropologie a terénního výzkumu při Katedře antropologických a historických věd Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni. Jednalo se o kvantitativní šetření, které probíhalo v listopadu roku 2009 a zpráva shrnuje vybrané výsledky tohoto šetření. Mimo jiné bylo hlavním cílem šetření určit lokality, které lidé z hlediska kriminality vnímají jako nebezpečné (Centrum aplikované antropologie a terénního výzkumu, 2009).

V rámci tohoto šetření bylo dotázáno celkem 668 občanů města Pardubice starších 14 let. Analyzovaný vzorek zahrnuje odpovědi od 668 respondentů, z nichž bylo 311 mužů, tedy 46,6 % a 357 žen, tedy 53,4 %. Bezmála 42 % respondentů uvedlo, že se v blízkosti jejich bydliště nachází místo, kterému by se v rámci vlastní bezpečnosti raději vyhnuli (Centrum aplikované antropologie a terénního výzkumu, 2009).

Pro zjištění odlišnosti názoru na rizikové lokality v Pardubicích lze využít komparaci výsledků autorčiny dotazníkové otázky č. 6, která se respondentů dotazovala na jejich pocit bezpečí v Pardubicích a na lokality, v nichž se bezpečně necítí (Šetření 2014), a otázky z výzkumného šetření z roku 2009 na určení lokalit, které lidé z hlediska kriminality vnímají jako nebezpečné (Šetření 2009). K této komparaci byl přidán ještě přehled rizikových lokalit, které jsou vyňaty z Městského programu prevence kriminality na rok 2015 (Program prevence kriminality 2015). V tabulce č. 8 je přehled těchto rizikových lokalit zaznamenaných do jednotlivých městských obvodů Pardubic.

Tabulka 8: Komparace rizikových lokalit dle šetření z roku 2009 a Městského programu prevence kriminality 2015 s výsledky dotazníkového šetření autorky (Šetření 2014)

MO	Šetření 2009	Šetření 2014	Program prevence kriminality 2015
I	Tyršovy sady, Bubeníkovy sady, Hlavní nádraží, 17. listopadu	Centrum Pardubic, Hlavní nádraží, Bubeníkovy sady, Karlovina	Bar Hobé v ulici Palackého, bar Patapuf Pernštýnské náměstí, Třída Míru, Náměstí Republiky, OD Albert Hypermarket, Billa, Tesco
II	Bajkal, Ptačí klec, sportovní hřiště, Lidl, Kaufland	Ptačí klec, Kaufland	Bajkal, obchodní centrum Polabiny I, bar Ptačí klec, herna Hramat, ulice Mozartova, Snack bar, skate park, hostel Trim, okolí ZUŠ, ulice Bělehradská, ubytovna v ulici Mladých, Stavařov-lesík u Labe
III	Hůrka, obchodní středisko Dubina	Hůrka, sídliště Dubina, věznice	ubytovna Hůrka
IV	Areál nemocnice, vlaková stanice Pardubičky	Za nemocnicí, Foxconn	firma Foxconn, herna v ulici Kyjevská
V	Češkova ulice, Višňovka, restaurace Letka	KD Dukla, Češkova ulice	Češkova ulice
VI	Továrna ve Svítkově, svítkovský park	-	cyklostezka u letiště
VII	Vlakové nádraží Rosice, nádraží v Semtíně, Globus	Kréta	-
VIII	-	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Centrum aplikované antropologie a terénního výzkumu, 2009), (Oddělení sociálních služeb a prevence, 2015)

Z tabulky č. 8 je vidno, že respondenti z šetření z roku 2009 a 2014 se obecně shodují s výsledky z dokumentu Městský program prevence kriminality v názoru na rizikovou oblast v okolí Hlavního nádraží a Palackého ulici, bar Ptačí klec v Polabínách, ubytovnu Hůrka a v názoru na rizikovou oblast Češkovy ulice.

Vyhodnocení hypotézy na základě dotazníkové otázky č. 1 a č. 6

Výzkumná otázka: Liší se významně pocit ohrožení obyvatel Pardubic městského obvodu I, městského obvodu II, městského obvodu III, městského obvodu V a ostatních městských obvodů IV, VI, VII, VIII?

H₀: Pocit ohrožení se mezi obyvateli městského obvodu I, městského obvodu II, městského obvodu III, městského obvodu V a ostatních městských obvodů IV, I, VII a VIII statisticky významně neliší.

H₁: Pocit ohrožení se mezi obyvateli městského obvodu I, městského obvodu II, městského obvodu III, městského obvodu V a ostatních městských obvodů IV, VI, VII a VIII statisticky významně liší.

Tabulka 9: Výzkumný vzorek dle jednotlivých MO, jejich teoretické četnosti n_{oij} a součet skupin a tříd

	MO I	MO II	MO III	MO IV	MO V	MO VI	MO VII	MO VIII	Skup. Σ (sj)
ANO	11 (13,34)	12 (9,36)	5 (6,76)	2 (4,68)	9 (9,36)	4 (3,12)	6 (5,2)	3 (1,56)	52
NE	12 (11,04)	6 (8,64)	8 (6,24)	7 (4,32)	9 (8,64)	2 (2,88)	4 (4,8)	0 (1,44)	48
Třídy Σ (tj)	23	18	13	9	18	6	10	3	100

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 9 jsou zaznamenána jednotlivá procenta odpovědí respondentů z jednotlivých městských obvodů na otázku, zda se cítí bezpečně při pohybu ve městě (ANO) či nikoliv (NE). Takto sestavená tabulka však neodpovídá podmínce pro test nezávislosti, kdy v sestavené tabulce nesmí více jak 20 % teoretických četností klesnout pod hodnotu 5. Proto je nutné sloučit některé sloupce. V našem případě dojde ke sloučení MO IV, MO VI, MO VII, MO VIII, což je vidno v tabulce č. 10.

Tabulka 10: Upravená tabulka č. 9 pro splnění podmínky testu nezávislosti

	MO I	MO II	MO III	MO V	MO IV+VI+VII+VIII	Skup. Σ (sj)
ANO	11 (11,96)	12 (9,36)	5 (6,76)	9 (9,36)	15 (14,56)	52
NE	12 (11,04)	6 (8,64)	8 (6,24)	9 (8,64)	13 (13,44)	48
Třídy Σ (tj)	23	18	13	18	28	100

Zdroj: Vlastní zpracování

V upravené tabulce č. 10 jsou již sloučené sloupce a přepočtené teoretické četnosti. Takto upravenou tabulku již lze použít, protože splňuje podmínku pro test nezávislosti.

Výpočet testovacího kritéria χ^2 (4):

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^n \frac{n_{oi}^2}{n_{oi}} - n = \frac{11^2}{11,96} + \frac{12^2}{11,04} + \frac{12^2}{9,36} + \frac{6^2}{8,64} + \frac{5^2}{6,76} + \frac{8^2}{6,24} + \frac{9^2}{9,36} + \frac{9^2}{8,64} + \frac{15^2}{14,56} + \frac{13^2}{13,44} - 100 = 2,72 \quad (4)$$

Počet stupňů volnosti (5):

$$v = (5 - 1) \times (2 - 1) = 4 \quad (5)$$

Hladina významnosti: 5 %

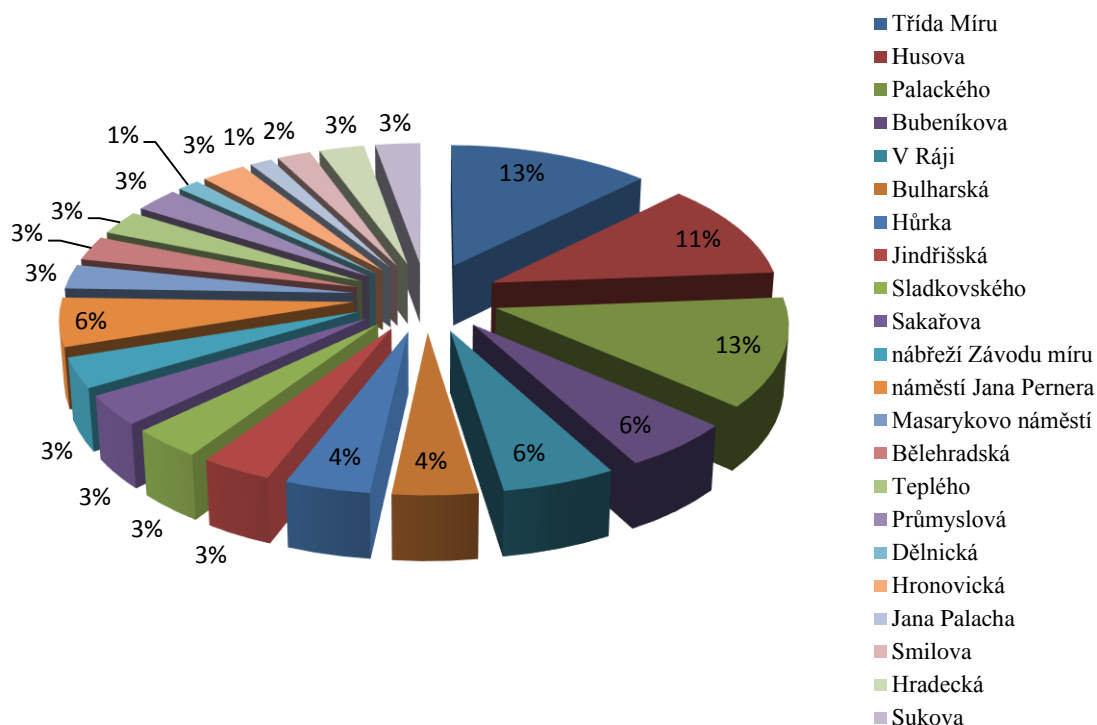
Kritická hodnota: 9,49

Jelikož hodnota testovacího kritéria **2,72** je menší než kritická hodnota **9,49**, nulová hypotéza se nezamítá a nelze předpokládat existenci závislosti.

Závěr: Pocit ohrožení se mezi obyvateli městského obvodu I, městského obvodu II, městského obvodu III, městského obvodu V a ostatních městských obvodů IV, I, VII a VIII statisticky významně neliší.

Na základě tohoto zjištění se lze domnívat, že obyvatelé jednotlivých městských obvodů mají srovnatelný pocit ohrožení při pohybu v Pardubicích.

7. Které ulice v Pardubicích považujete za nejméně bezpečné?

Obrázek 27: Nebezpečných ulic dle názoru respondentů

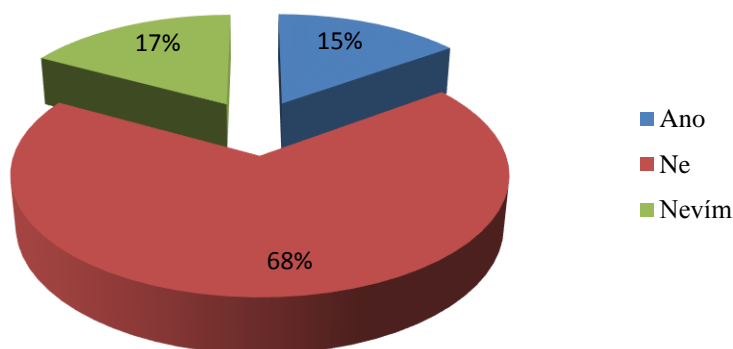
Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č. 7 byli respondenti dotazováni, které ulice v Pardubicích považují za nejméně bezpečné. Dle obrázku č. 27 překvapivě nejvíce z nich, tedy třináct, odpovědělo třídu Míru. Po otázce proč právě třída Míru zazněly odpovědi ve smyslu velké koncentrace podivných lidí, mnoho příslušníků romských menšin či mnoho tmavých uliček přilehlých třídě Míru. Stejně respondentů odpovědělo ulici Palackého, která se vine od AFI Palace až k Hlavnímu nádraží. Na Palackého ulici se nachází důležitá místa, jako autobusové nádraží, Česká Pošta, benzinová pumpa, diskotéka Hobé a již zmiňované Hlavní nádraží, které se nenachází přímo na Palackého třídě, ale vedle na náměstí Jana Pernera, které mimochodem bylo respondenty zmíněno šestkrát. A právě i kvůli již zmíněným důležitým místům je pro mnohé občany právě ulice Palackého nebezpečná.

Další respondenty mnohokrát zmiňovanou ulicí je ulice Husova. Ta z úst respondentů zazněla celkem jedenáctkrát. Tato ulice byla zmiňována jednak kvůli její blízkosti k věznici jednak kvůli obyvatelům romského původu, kterých se zde nachází mnoho. Další vícekrát zmiňovaná ulice byla Bubeníkova, tedy ulice u Bubeníkových sadů, a poté nábřeží Závodu míru, které se nachází za AFI Palácem a vine se až k základní škole Závodu míru. Dalšími zmiňovanými ulicemi byly ulice Bulharská, Hůrka, Jindřišská, Sakařova, Sladkovského, Smilova, Jana Palacha či ulice Hradecká.

8. Jste dostatečně informováni o Městském kamerovém dohlížecím systému a jednotlivých monitorovacích prostranstvích?

- ANO
- NE
- NEVÍM

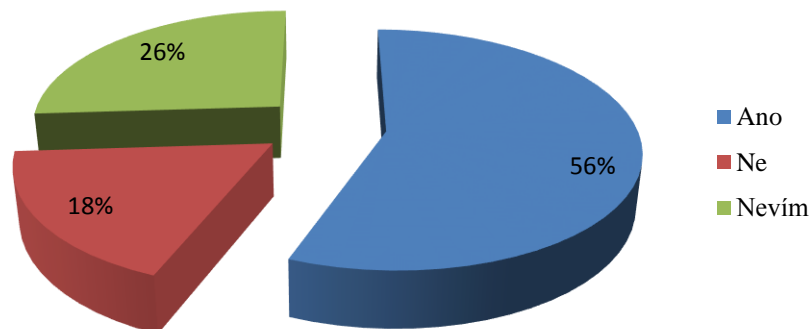
Obrázek 28: Podíl odpovědí respondentů na informovanost o MKDS

Zdroj: Vlastní zpracování

Městský kamerový dohlížecí systém je v Pardubicích od roku 1977. Dle obrázku č. 28 je zřejmé, že obyvatelé Pardubic nejsou dostatečně informováni o tomto systému ani jeho umístění. Pouze 15 respondentů odpovědělo, že dostatečně informováni jsou, zbylých 17 respondentů odpovědělo, že neví, tudíž se dá tvrdit, že ani oni nejsou dostatečně informováni.

9. Myslíte si, že Městský kamerový dohlížecí systém přispívá k vyšší bezpečnosti ve městech?

- ANO
- NE
- NEVÍM

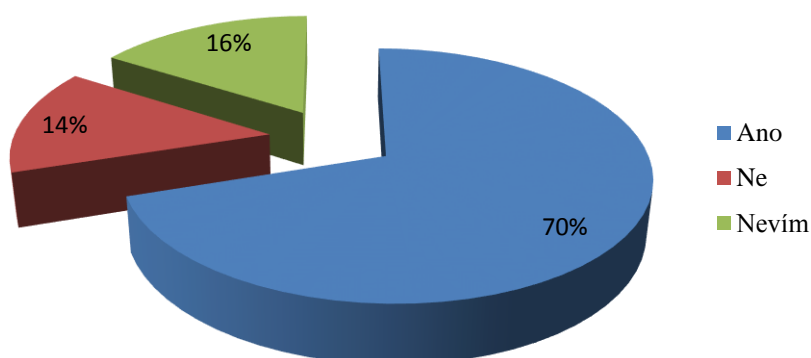
Obrázek 29: Podíl odpovědí respondentů na přispívání MKDS k větší bezpečnosti ve městě

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku č. 29 je vidno, že obyvatelé Pardubic považují městský kamerový dohlížecí systém za pozitivní prvek v systému bezpečnosti. 56 respondentů odpovědělo, že městský kamerový dohlížecí systém přispívá k vyšší bezpečnosti ve městě, 18 respondentů je toho názoru, že kamerový systém k vyšší bezpečnosti nepřispívá a zbylých 26 respondentů si na tuto otázku nedokázalo odpovědět.

10. Přejí/a byste si rozšíření Městského kamerového dohlížecího systému do okolí svého bydliště?

- ANO
- NE
- NEVÍM

Obrázek 30: Podíl odpovědí respondentů na rozšíření MKDS do okolí jejich bydliště

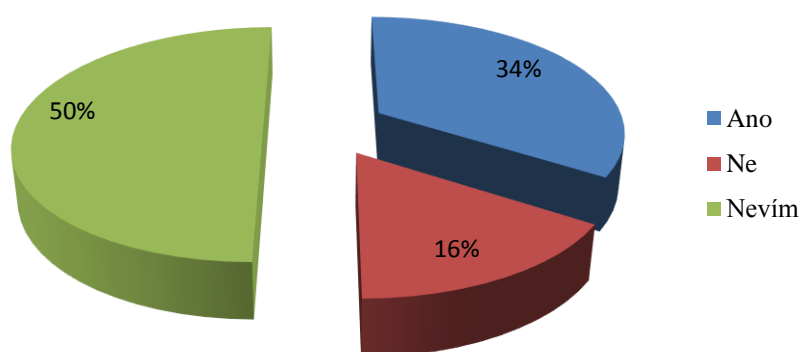
Zdroj: Vlastní zpracování

Otázka č. 10 se respondentů dotazovala, zda by si přáli mít městský kamerový dohlížecí systém v okolí svého bydliště. Je logické, že téměř tři čtvrtiny respondentů odpovědělo ano.

To vyplývá právě z obrázku č. 30. Zajímavé však je, že 14 respondentů by v okolí svého bydliště kamerový systém nechtělo. Proto se autorka při této odpovědi respondentů zeptala proč a mezi nejčastější odpovědi patřilo narušení soukromí. 16 respondentů neví, zda by tuto službu ve svém okolí ocenilo.

11. Cítíte se na veřejných prostranstvích, která jsou monitorována Městským kamerovým dohlížecím systémem, bezpečně?

- ANO
- NE
- NEVÍM

Obrázek 31: Podíl odpovědí respondentů na pocit bezpečí na místech, které se jsou monitorována MKDS

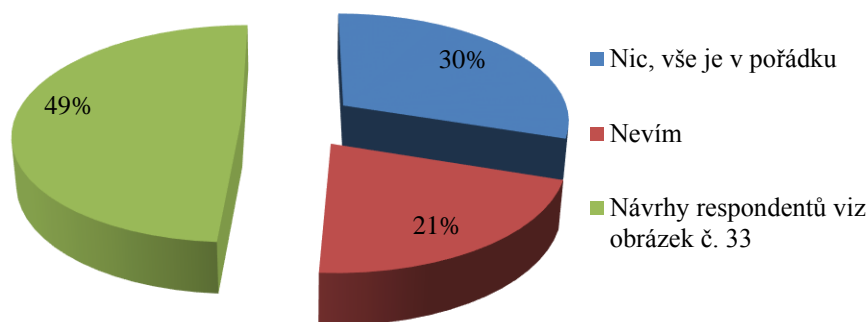
Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku č. 31 lze vydedukovat, že celá polovina dotazovaných neví, zda se cítí na monitorovaných místech bezpečně. Je to způsobeno tím, že převážná většina této poloviny dotazovaných si není vědoma, na kterých místech se kamerový systém nachází. 34 respondentů se odpovědělo, že se bezpečně cítí, avšak čtyři dotazovaní autorku ujistili, že na těchto místech nepocit'ují naprostý pocit bezpečí, ale cítí se zde pouze bezpečněji. Zbylým 16 respondentům kamerový systém na bezpečnosti nepřidávají.

12. Co byste doporučil/a ve městě zavést pro zajištění větší bezpečnosti?

Nic, vše je v pořádku

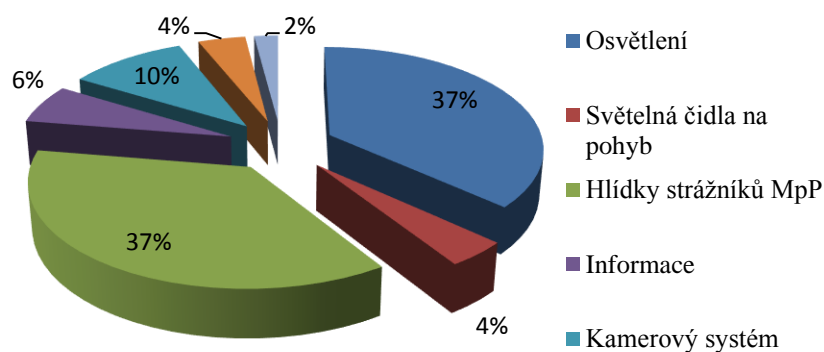
Nevím

Obrázek 32: Podíl odpovědí respondentů na doporučení pro zajištění větší bezpečnosti ve městě

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č. 12 byli respondenti dotazováni, co by doporučili pro zajištění větší bezpečnosti. Obrázek č. 32 ukazuje, že pouze 30 respondentů odpovědělo, že je vše v pořádku a není potřeba zavádět jiná bezpečnostní opatření. 21 respondentů neví, co by pro větší bezpečnosti doporučili a zbylá téměř polovina dotazovaných respondentů odpověděla jinak. Tyto odpovědi jsou zaznamenány v obrázku č. 32.

Obrázek 33: Doporučení respondentů pro zajištění větší bezpečnosti

Zdroj: Vlastní zpracování

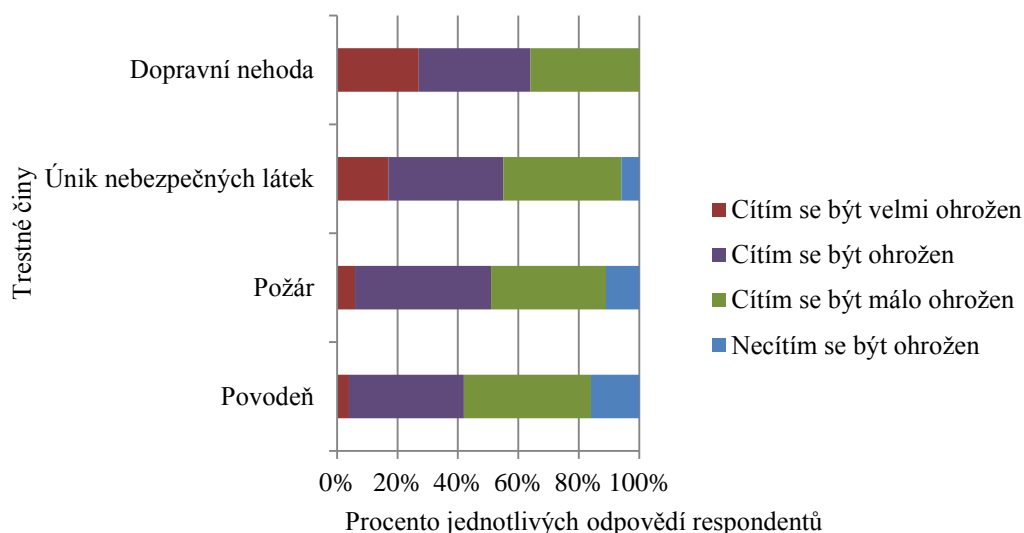
Na obrázku č. 33 jsou zaznamenány odpovědi respondentů na otázku, co by doporučili pro zajištění větší bezpečnosti ve městě, která se váže k dotazníkové otázce č. 12. Největší počet respondentů, tedy 37 % odpovědělo více hlídek strážníků Městské policie Pardubice a stejné procento respondentů by doporučilo více osvětlení ve městě. 10 % respondentů doporučilo větší množství kamerových systémů a 6 % respondentů by uvítalo více informací týkající se bezpečnosti ve městě.

Mezi další doporučení obyvatel Pardubic patří světelná čidla na pohyb v tmavých uličkách, více spojů městské hromadné dopravy z důvodů přeplněných linek a zvyšujících se kapesních krádeží a v souvislosti s městskou hromadnou dopravou více kontrol. Navýšení spojů městské hromadné dopravy bylo doporučeno především na trase linky č. 12, která obsluhuje zastávku u firmy FOXCONN a linek směřujících k ubytovnám na Hůrce, především linka č. 9.

13. Kterými mimořádnými událostmi se cítíte být nejvíce ohroženi?

(1=necítím se být ohrožen, 2=cítím se být málo ohrožen, 3=cítím se být ohrožen, 4=cítím se být velmi ohrožen)

Požár	1	2	3	4
Povodeň	1	2	3	4
Únik nebezpečných látek	1	2	3	4
Dopravní nehoda	1	2	3	4
Jiná mimořádná událost				

Obrázek 34: Podíl odpovědí respondentů dle pocitu ohrožení z jednotlivých mimořádných událostí

Zdroj: Vlastní zpracování

Při pohledu na obrázek č. 34 je zřejmé, že dopravní nehodou se cítí být velmi ohroženo 27 % respondentů. 37 % respondentů pociťuje pocit ohrožení touto mimořádnou událostí, 36 % respondentů se cítí být málo ohroženo a žádný z dotazovaných neodpověděl, že by se dopravní nehodou necítil být ohrožen vůbec. Při pohledu na mimořádnou událost Únik nebezpečných látek je vidět, že velmi ohroženo se cítí být 17 % respondentů, 38 % respondentů cítí ohrožení, 39 % respondentů se cítí být málo ohroženo a zbylých 6 % respondentů necítí žádné ohrožení touto mimořádnou událostí.

Povodní se v Pardubicích cítí být velmi ohrožena pouze čtyři procenta respondentů. Ohrožení potom cítí 38 % respondentů, malé ohrožení cítí 42 % respondentů a 16 % respondentů se necítí být vůbec ohroženo. Nakonec byli respondenti dotazováni na ohrožení požárem. Velmi ohroženo se cítí být šest procent dotazovaných, ohroženo se cítí být 45 % dotazovaných, malé ohrožení požárem cítí 38 % respondentů a 11 % z nich necítí žádné ohrožení touto mimořádnou událostí.

7 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Pomocí dotazníkového šetření bylo zjišťováno vnímání bezpečnosti ve městě z pohledu obyvatel Pardubic. Výsledky výzkumu diplomové práce, studium odborné literatury a informace a podklady získané od bývalého ředitele Městské policie Pardubice a vedoucího krizového oddělení Magistrátu města Pardubic mohou vést k některým doporučením.

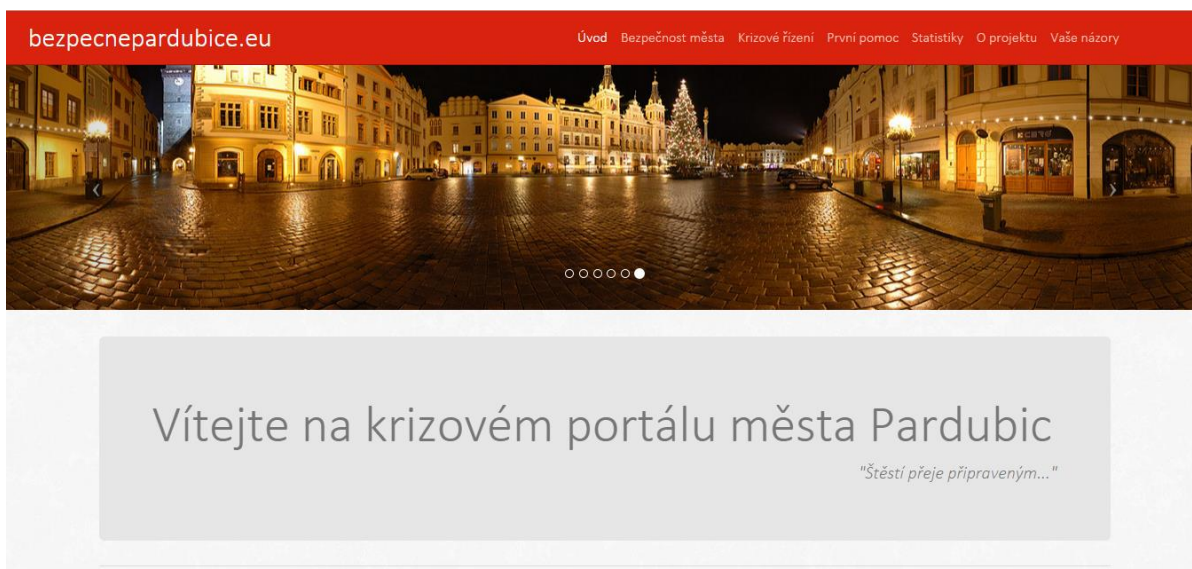
Dle odpovědí se více než polovina obyvatel Pardubic při pohybu ve městě cítí bezpečně. Druhá skupina obyvatel se však bezpečně necítí a proto byla navržena opatření pro zajištění větší bezpečnosti. Těmito opatřeními jsou především zvýšení hlídek strážníků Městské policie Pardubice, větší počet osvětlení a větší množství kamerových systémů, která mohou být pojata jako doporučení pro Magistrát města Pardubice a Městskou policii Pardubice. Z dotazníkového šetření také vyplývají ulice a lokality, ve kterých se obyvatelé necítí bezpečně a právě v těchto místech by se měla bezpečnostní opatření uplatňovat. Jsou to především třída Míru, ulice Husova, Palackého, Bubeníkova či Bulharská a mezi lokalitami oblast bývalých kasáren Hůrka, sídliště Dubina či okolí Ptačí klece a ulice Bělehradská.

S pocitem ohrožení a nebezpečnými lokalitami souvisí i městský kamerový dohlížecí systém. Z dotazníkového šetření vyplývá, že obyvatelé města Pardubic nejsou dostatečně informováni o MKDS na jednotlivých monitorovacích prostranstvích. Obyvatelé však mají pozitivní pocit z jejich výskytu a jsou toho názoru, že MKDS přispívá k větší bezpečnosti ve městě a chtěli by rozšířit kamerový systém do okolí svého bydliště. Samozřejmě je dobré, že kamerový systém v Pardubicích existuje a jeho počet prvků stále přibývá a jeho realizace vede k zamyšlení, zda nějakým příhodným způsobem občany o MKDS neinformovat.

Důležitým opatřením, které obyvatelé také zmínili, je větší informovanost občanů v oblasti ochrany jejich bezpečnosti. Bylo by proto dobré pořádat v rámci osvěty pravidelné informační schůzky především pro seniory, kteří patří mezi jednu z nejčastěji napadnutelných skupin, a nadále pořádat besedy pro žáky mateřských, základních a středních škol.

V dnešní době je nepreferovanějším způsobem předávání informací internet. Pro zvýšení informovanosti obyvatel Pardubic a pro zpřehlednění souboru informací, které jsou rozptýleny na více místech na internetu, byl autorkou za pomoci programátora jako návrh Magistrátu města Pardubice vytvořen web www.bezpecnepardubice.eu, který by mohl sloužit jako krizový portál občanům a úředníkům města Pardubic. Tento portál je rozdělen do několika záložek jako bezpečnost města, krizové řízení, první pomoc či statistiky. Každá z těchto záložek obsahuje informace, videa či dokumenty týkající se příslušného tématu

záložky. Portál také obsahuje záložku o tom, proč projekt vznikl a je zde i prostor pro názor občanů. Tento portál vznikl z důvodu absence portálu, kde by byly přehledně uspořádány všechny důležité informace týkající se bezpečnosti a ochrany v Pardubicích. Stránky by měly sloužit pro lepší přehlednost a rychlou pomoc obyvatelům města Pardubic. Úvodní obrazovka krizového portálu je zobrazena na obrázku č. 35.

Obrázek 35: Úvodní obrazovka návrhu krizového portálu www.bezpecnepardubice.eu

Zdroj: (Klouček, 2014)

Z práce plynou některá doporučení i pro občany. Například z rozhovoru s vedoucím krizového oddělení Magistrátu města Pardubic vyplývá, že obyvatelé města ignorují Radniční zpravodaj, který chodí každé rodině každý měsíc do schránky. Obyvatele zde naleznou důležité aktuální informace a omezení, o kterých pokud občané nebudou vědět, mohou ohrozit nejen svou bezpečnost. Proto je potřeba, aby se občané více zajímali o dění kolem sebe a využívali ke zjišťování informací jak tištěnou formu, tak i elektronickou formu médií. Dobře informovaný občan může správně vyhodnotit nebezpečnou situaci, dokáže se správně zachovat a může tím zachránit nejen svůj život.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na aktuální téma, které se týkalo bezpečnosti. Nebezpečná situace může přijít nečekaně a může zasáhnout každého člověka, proto by na tento případ měl být alespoň minimálně připraven. Připravenost občanů na nebezpečné situace by měla především vycházet z jejich informovanosti. Asi každý jedinec čelil, nebo se alespoň setkal s událostí, která by se dala nazvat nebezpečná. A proto je velmi důležité takovým situacím předcházet nebo alespoň jejich důsledky eliminovat.

Součástí práce bylo vymezit základní pojmy související s obecnou problematikou bezpečnosti a bezpečností s akcentem na bezpečnost měst; seznámit s institucemi zajišťujícími bezpečnost ve městě a také charakterizovat vybrané město z pohledu geografického, demografického i z pohledu cestovního ruchu.

Dále byla v práci ozřejmena bezpečnostní situace města Pardubice, kam byla zahrnuta především charakteristika institucí zajišťujících bezpečnost v Pardubicích, současná bezpečnostní situace včetně situace dopravní a také narušení bezpečnosti ve městě. Narušení bezpečnosti je způsobeno především přestupky. Byla zde také provedena komparace přestupků za první dva měsíce roku 2014 a 2015. Srovnání vypovědělo, že za rok se situace vyvinula k lepšímu a ve stejném sledovaném období v roce 2015 bylo o sto přestupků méně, než v předchozím roce. Je však na místě otázka, zda bude tento trend v budoucnu pokračovat nebo zda je to jen momentální jev. V neposlední řadě došlo v práci k vymezení trestních činů, které jsou výsledkem dokumentu Městský program prevence kriminality na rok 2015 a také k charakteristice rizikových lokalit v Pardubicích.

Hlavní částí diplomové práce byla samotná analýza bezpečnostní situace města Pardubice. Zde bylo autorkou jako doplněk hlavní náplně práce provedeno párové porovnávání trestných činů ve městě na základě odhadu četnosti jejich výskytu. Z tohoto porovnání vyplývá, že dle autorčina názoru Pardubice nejvíce postihují pomluvy, výtržnosti a rvačky a krádeže kol. Naopak nejméně jsou Pardubice postihovány loupežnými přepadeními na ulici. V práci byla provedena komparace trestných činů vycházejících z binárního porovnání a skutečných trestných činů, které se ve své podstatě shodují. Při porovnání těchto trestných činů lze konstatovat, že autorčin názor se od skutečnosti ve velké míře neliší. Mezi nejčastější trestné činy skutečně patří krádeže jízdních kol a fyzické útoky, nejméně častým trestným činem je ve skutečnosti loupežné přepadení.

V hlavní části práce bylo provedeno dotazníkové šetření, kterého se účastnilo sto respondentů s bydlištěm v Pardubicích. Toto šetření zjišťovalo vnímání bezpečnosti ve městě jejími obyvateli. Byl zjišťován pocit ohrožení respondentů jednotlivými trestnými činy. Toto zjišťovala dotazníková otázka č. 5 a ukázala, že největší pocit ohrožení obyvatelé Pardubic mají z vykradení jejich domu či bytu. Dalším ohrožujícím trestným činem pro respondenty bylo loupežné přepadení, nejméně ohrožujícím trestným činem byla krádež jízdního kola. Pro zjištění oprávněného strachu z jednotlivých trestných činů byla tato otázka srovnána s výsledky z Městského programu prevence kriminality na rok 2015, kde jsou skutečné četnosti jednotlivých zjištěných trestných činů za rok 2014. Například největší ohrožení respondenti pociťují z již zmíněného vykradení domu či bytu, přičemž četnost výskytu tohoto činu byla v roce 2014 minimální, pouze tři takovéto situace. Naopak nejmenší pocit ohrožení respondenti měli z krádeže jízdního kola, avšak počet zjištěných krádeží kol za rok 2014 dosáhl počtu 33. Z tohoto srovnání tedy lze soudit, že pocit ohrožení z toho daného trestného činu není zcela oprávněný. Je však za vhodné brát v potaz také to, že respondenti ve svém názoru zcela jistě počítali s dopadem toho konkrétního trestného činu. Jde se zpravidla o finanční škody, ale také v případě fyzických útoků o zdravotní následky a psychické trauma, které by daný trestný čin mohl způsobit.

Součástí práce bylo stanovení hypotézy k dotazníkové otázce č. 6, která byla statisticky vyhodnocena. Na základě provedeného testu nezávislosti bylo zjištěno, že pocit ohrožení se mezi obyvateli městského obvodu I, městského obvodu II, městského obvodu III, městského obvodu V a ostatních městských obvodů IV, I, VII a VIII statisticky významně neliší (na hladině významnosti 5 %). Na základě tohoto zjištění se lze domnívat, že obyvatelé jednotlivých městských obvodů mají srovnatelný pocit ohrožení při pohybu v Pardubicích.

V neposlední řadě se dotazníkové šetření zaměřovalo na nebezpečné ulice a lokality. Rizikovými lokalitami respondenti nejčastěji označovali Hlavní nádraží Pardubice, centrum Pardubic, okolí ubytovny Hůrka či diskoklub Ptačí klec v Polabinách. U již zmíněné dotazníkové otázky č. 6 byla provedena komparace s šetřením, které provedlo Centrum aplikované antropologie a terénního výzkumu v roce 2009 a výsledky z Městského programu prevence kriminality. Z této komparace vzešlo, že se respondenti z šetření v roce 2009 a 2014 shodují s výsledky z dokumentu Městského programu prevence kriminality v názoru na rizikovou oblast v okolí Hlavního nádraží a přilehlé Palackého ulici, bar Ptačí klec, ubytovnu Hůrka či v názoru na Češkovu ulici. Následující dotazníková otázka č. 7 se zabývala výzkumem nebezpečných ulic. Zde byly respondenty nejčastěji zmiňovaná třída Míru, ulice Husova, Palackého či Bubeníkova.

Součástí dotazníkového šetření také bylo zjištění povědomí o městském kamerovém dohlížecím systému. Z tohoto výzkumu vyplývá, že obecně obyvatelé Pardubic nejsou dostatečně informováni o MKDS na jednotlivých monitorovacích prostranstvích, ale mají pocit, že kamerový systém přispívá k větší bezpečnosti ve městě. Téměř tři čtvrtiny respondentů by přivítalo rozšíření městského kamerového systému do okolí svého bydliště. Necelá polovina respondentů při otázce, co by doporučili zavést pro větší zajištění bezpečnosti, odpověděla jedno z následujících opatření: větší počet hlídek strážníků MpP, více osvětlení či větší počet kamerových systémů.

Cílem práce byla analýza trestných činů na území města Pardubic pomocí dotazníkového šetření mezi obyvateli města. Dotazníkové šetření se věnovalo vnímání bezpečnosti v Pardubicích z pohledu občanů města. Výsledkem práce je návrh doporučení pro zajištění lepší bezpečnostní situace ve městě a vytvoření návrhu krizového portálu. Cíl práce lze považovat za splněný.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] **Balabán, M a kol. 2010.** *Kapitoly o bezpečnosti*. Praha : Karolinum, 2010. 978-80-246-1863-0.
- [2] **Bareš, M. 2008.** *RadyvNouzi.cz. Městská policie Pardubice*. [Online] 2008. [Citace: 3. červenec 2014.] <http://radyvnouzi.cz/mestska-policie-pardubice>.
- [3] **Bedáňová, I. 2010a.** Veterinární a farmaceutická univerzita Brno: Multimediální výukový text pro studenty VFU Brno. *Testy rozdílů četností*. [Online] 2010a. [Citace: 11. únor 2015.] <http://cit.vfu.cz/statpotr/POTR/Teorie/Predn6/testycet.htm>.
- [4] **Bedáňová, I. 2010b.** Veterinární a farmaceutická univerzita Brno: Multimediální výukový text pro studenty VFU Brno. *Testování hypotéz ve statistice*. [Online] 2010b. [Citace: 11. únor 2015.] <http://cit.vfu.cz/stat/FVL/Teorie/Predn3/hypotezy.htm>.
- [5] **Berg, L. Van den et al. 2006.** *The Safe City: Safety and Urban Development in European Cities*. Burlington : Ashgate Publishing, 2006. 0-7546-4723-4.
- [6] **Brabec, F. 2001.** *Bezpečnost pro firmu, úřad, občana*. Praha : Public History, 2001. 80-86445-04-6.
- [7] **Buzan, B. a kol. 2005.** *Bezpečnost: Nový rámec pro analýza* . Brno : Centrum strategických studií, 2005. 80-903333-6-2.
- [8] **Centrum aplikované antropologie a terénního výzkumu. 2009.** Městská policie Pardubice. *Analýza postojů veřejnosti ke kriminalitě v Pardubicích*. [Online] 2009. [Citace: 24. září 2014.] <http://www.mppardubice.cz/soubory/vyrocnizpravy/analyza.pdf>.
- [9] **Český statistický úřad. 2012.** *Charakteristika okresu Pardubice*. [Online] 2012. [Citace: 12. listopad 2014.] http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_pardubice.
- [10] **Český statistický úřad. 2014.** *Ročenky*. [Online] 2014. [Citace: 11. září 2015.] https://www.czso.cz/csu/czso/rocenky_souhrn.
- [11] **Firmy.cz. 2000.** *Policie ČR - Krajské ředitelství policie Pardubického kraje*. [Online] 2000. [Citace: 2. červenec 2014.] <http://www.firmy.cz/detail/2523025-policie-cr-krajske-reditelstvi-policie-pardubickeho-kraje-pardubice-zelene-predmesti.html>.

- [12] **Franěk, P. 2011.** Filozofie úspěchu. *Maslowova pyramida lidských potřeb*. [Online] 2. 3 2011. [Citace: 11. červenec 2014.] <http://www.filosofie-uspechu.cz/maslowova-pyramida-lidskych-potreb/>.
- [13] **Hasičský záchranný sbor ČR. 2009.** *Základní poslání a služební slib*. [Online] 2009. [Citace: 26. srpen 2014.] <http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-zakladni-poslani.aspx>.
- [14] **Hasičský záchranný sbor Pardubického kraje. 2009.** Hasičský záchranný sbor České republiky. [Online] 2009. [Citace: 26. srpen 2014.] <http://www.hzscr.cz/hzs-pardubickeho-kraje.aspx..>
- [15] **Hejda, J. 2009.** Integrovaný plán rozvoje města. *Integrovaný plán rozvoje města Pardubic*. [Online] 2009. [Citace: 25. srpen 2014.] <http://www.iprm.cz/realizovane-projekty/Pardubice/43/>.
- [16] **Katedra urbanismu a územního plánování. 2011.** Fakulta stavební ČVUT v Praze. *Město*. [Online] 2011. [Citace: 16. září 2014.] <http://www.uzemi.eu/pojmy/mesto>.
- [17] **Kincl, O. 2013.** RadyvNouzi.cz. *Zdravotnická záchranná služba*. [Online] 2013. [Citace: 18. srpen 2014.] <http://radyvnouzi.cz/zdravotnicka-zachranna-sluzba>.
- [18] **Klouček, F. a kol. 2014.** Bezpečné Pardubice. [Online] 2014. [Citace: 14. červenec 2014.] <http://www.bezpecnepardubice.eu/>.
- [19] **Kosecová, J. 2011.** Odbor doktrín. *Letecká pátrací a záchranná služba jako jedna z forem spolupráce Armády České republiky s integrovaným záchranným systémem*. [Online] 2011. [Citace: 1. srpen 2014.] http://doctrine.vavyskov.cz/_casopis/2012_2/2012_2r_2a.html.
- [20] **Kubanová, J. 2004.** *Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi*. Bratislava : Bratislava statis, 2004. 80-85659-37-9.
- [21] **Kvaš, Ing. Petr. 2014.** *Poskytnuté informace a podklady k diplomové práci*. Pardubice, 2014.
- [22] **Kyncl, Ing. Jiří. 2014.** *Poskytnuté informace a podklady k diplomové práci*. Pardubice, 2014.
- [23] **Městská policie Pardubice. 2012.** *Městská policie Pardubice*. [Online] 2012. [Citace: 21. září 2014.] <http://www.mppardubice.cz/index.html>.

- [24] **Městská policie Pardubice. 2014.** *Zpráva o činnosti Městské policie Pardubice za rok 2013.* [Online] 2014. [Citace: 17. září 2014.] <http://www.mppardubice.cz/soubory/vyrocní-zpravy/2013.pdf>.
- [25] **Ministerstvo vnitra České republiky. 2009a.** *Pojmy.* [Online] 2009a. [Citace: 29. srpen 2014.] <http://www.mvcr.cz/pojmy.aspx?q=Y3BpPTI1>.
- [26] **Ministerstvo vnitra České republiky. 2009b.** *Úvod do problematiky obecní (městské) policie.* [Online] 2009b. [Citace: 18. srpen 2014.] <http://www.mvcr.cz/clanek/uvod-do-problematiky-obecni-mestske-policie.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>.
- [27] **Ministerstvo zahraničních věcí. 2008.** Ministerstvo zahraničních věcí. *Bezpečnostní strategie České republiky.* [Online] 2008. https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mzv.cz%2Ffile%2F699914%2FBezpecnostni_strategie_CR_2011.pdf&ei=Y4jvVPDdBYjhaKSsgcAH&usg=AFQjCNFtgTknL1q0HHWgvbPYXmLQ3zvQmw&sig2=4J4SzH633DTd93.
- [28] **Mrázek, S. 2012.** Město Blansko. *Mimořádné a krizové situace - co dělat při jejich vzniku, jak se zachovat.* [Online] 2012. [Citace: 18. září 2014.] <http://www.blansko.cz/meu/odbor-kancelar-tajemnika/krizove-rizeni>.
- [29] **Nový, P. 2003.** Novinky.cz. *Zdravotnická záchranná služba.* [Online] 2003. [Citace: 11. srpen 2014.] <http://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-bezpecnost.aspx>.
- [30] **Oddělení sociálních služeb a prevence. 2015.** Městský program prevence kriminality 2015. Pardubice : Statutární město Pardubice, 2015.
- [31] **Pardubice. 2013.** *Městské obvody.* [Online] 2013. [Citace: 22. srpen 2014.] <http://www.pardubice.eu/urad/mestske-obvody/>.
- [32] **Policie České republiky. 2009.** KŘP Pardubického kraje. *O nás.* [Online] 2009. [Citace: 27. září 2014.] <http://www.policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-pdk-o-nas-o-nas.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>.
- [33] **Prachatice. 2013.** Organizační struktura, působnost. [Online] 2013. http://mesto.prachatice.cz/n_mu_org_pojem.html.
- [34] **Procházková, D. 2010.** *Bezpečnost, krizové řízení a udržitelný rozvoj.* Praha : Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. 978-808-6723-976.

- [35] **Rašek, T. 2006.** Chequepoint. *Pobočky v ČR - Pardubický kraj*. [Online] 2006. [Citace: 12. listopad 2014.] http://chequepoint.cz/cs/hotovostni_prevody-mezinarodni/pobočky_v_cr/pardubicky-kraj.html.
- [36] **Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje. 2005.** Pardubice. *Koncepce rozvoje cestovního ruchu města Pardubic*. [Online] květen 2005. [Citace: 3. říjen 2014.] <https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.pardubice.eu%2Furad%2Fradnice%2Fodborny-magistratu%2Fodbor-skolstvi-kultury-a-sportu%2Fkonceptce-cestovniho-ruchu%2F%3Ffile%3D696%26page%3D37131>.
- [37] **Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje. 2012.** Pardubický kraj. *Koncepce prevence kriminality Pardubického kraje na období 2013-2016*. [Online] 13. prosinec 2012. [Citace: 3. říjen 2014.] <http://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=25304>.
- [38] **Severová, E. 2013.** Digitální knihovna Univerzity Pardubice. *Bezpečnost města Kolín*. [Online] 2013. [Citace: 17. červen 2014.] http://dspace.upce.cz/bitstream/10195/52275/3/SeverovaE_BezpecnostMesta_RR_2013.pdf.
- [39] **Svoboda, P. 2014.** Pardubický kraj. *Výroční zpráva 2013 Zdravotnická záchranná služba*. [Online] 2014. [Citace: 24. listopad 2014.] <http://www.pardubickykraj.cz/viewDocument.asp?document=31110&file=31213>.
- [40] **Štětina, J. 2014.** *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha : Grada Publishing, 2014. 978-80-247-4578-7.
- [41] **The Economist Intelligence Unit. 2015.** The Safe Cities Index 2015. [Online] 2015. [Citace: 20. Duben 2015.] http://safecities.economist.com/wp-content/uploads/2015/01/EIU_Safe_Cities_Index_2015_white_paper-1.pdf.
- [42] **Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.** o bezpečnosti České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [43] **Ústavní zákon č. 2/1993 Sb.** Listina základních práv a svobod, o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [44] **Vokuliš, J. 2010.** *Policie České republiky*. Praha : Policejní prezidium ČR, 2010. 978-80-254-7700-7.

- [45] **Zákon č. 128/2000 Sb.** o obcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [46] **Zákon č. 273/2008 Sb.** o Policii ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- [47] **Zeman, P. a kol. 2002.** *Česká bezpečnostní terminologie*. Brno : Masarykova univerzita, 2002. 80-210-3037-2.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Schéma organizační struktury MV – GŘ HZS ČR

Příloha B Znak policejního prezidia a krajských ředitelství policie

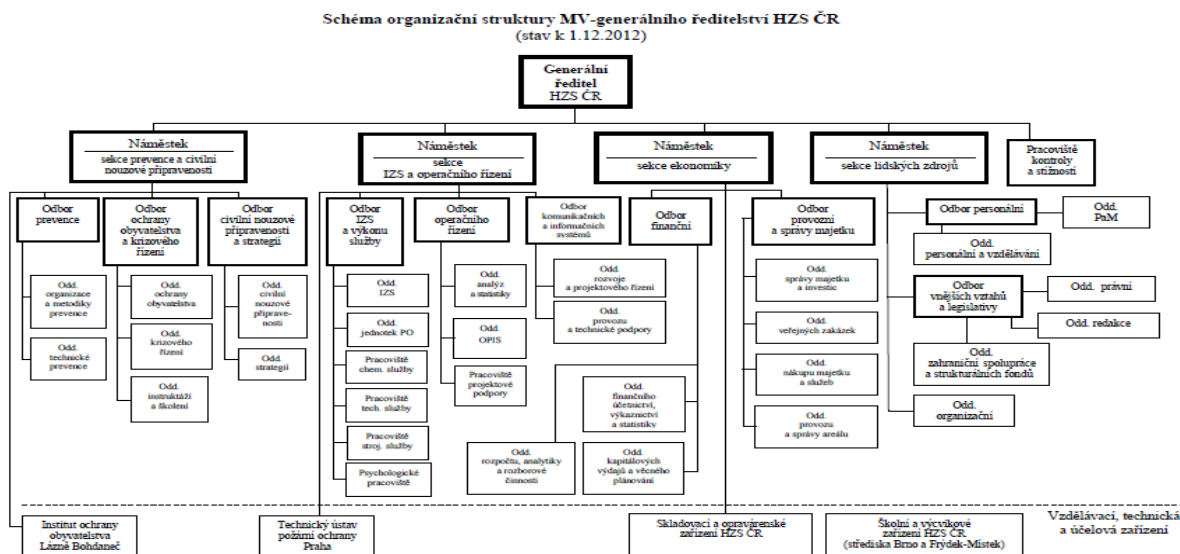
Příloha C Schéma organizační struktury Krajského ředitelství Policie Pardubického kraje

Příloha D Přehled městských krytů, krytů v domech, podnicích a ostatních krytů v ORP Pardubice

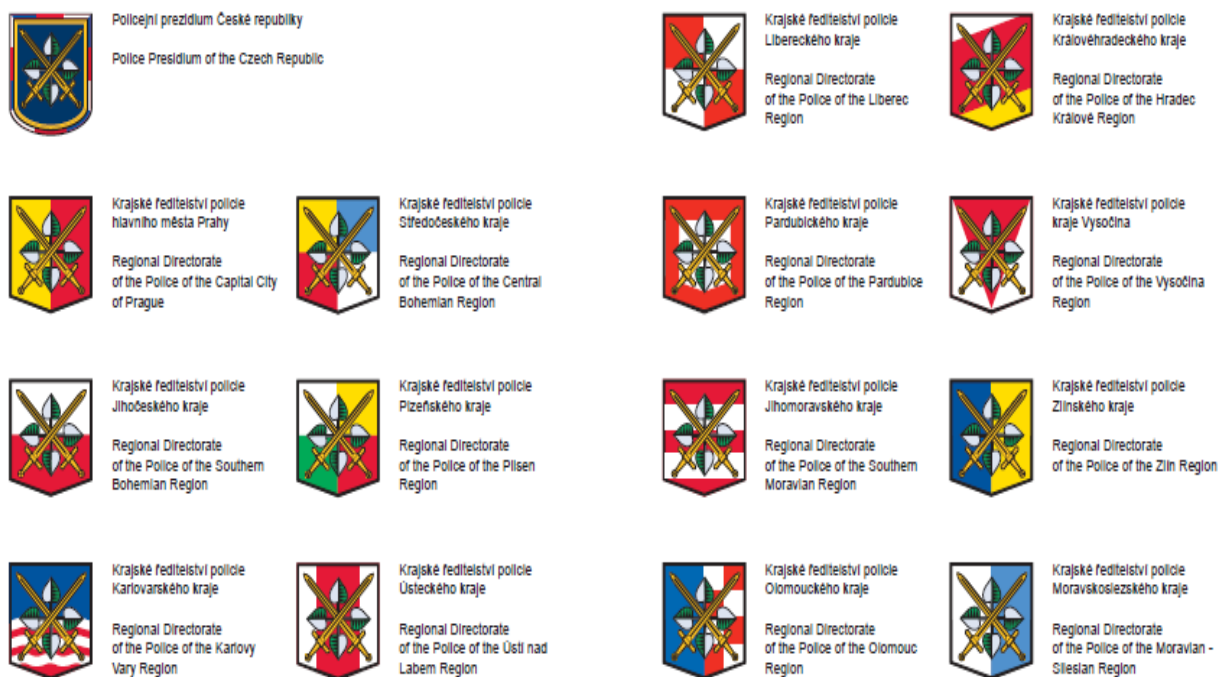
Příloha E Přehled mimořádných a krizových situacích, které mohou nastat v ORP Pardubice

Příloha F Dotazníkové šetření

Příloha A: Schéma organizační struktury MV – GŘ HZS ČR

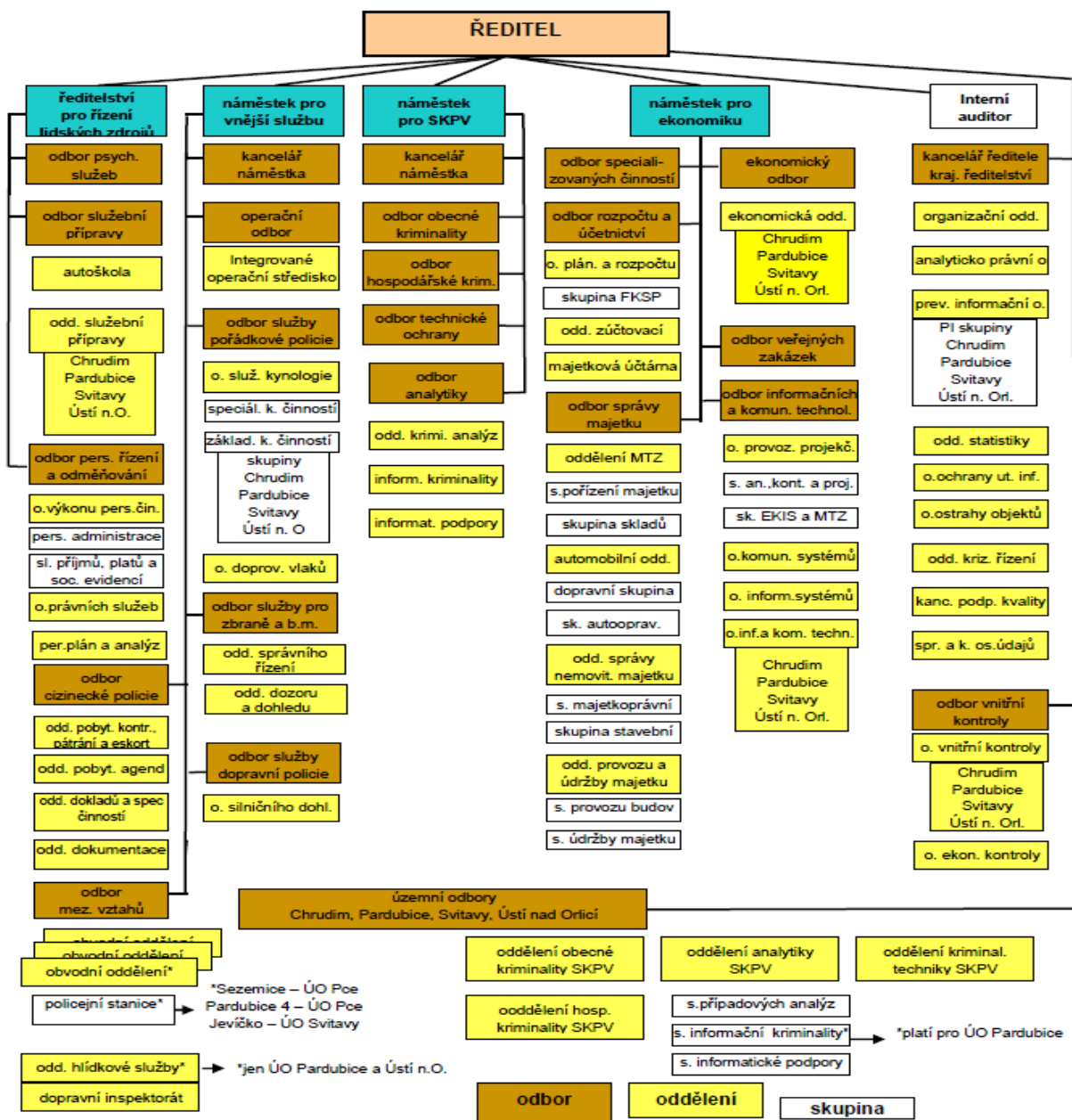
Příloha B: Znaky policejního prezidia a krajských ředitelství policie

Zdroj: (Vokuliš, 2010)

Příloha C: Schéma organizační struktury Krajského ředitelství Policie Pardubického kraje

**Schéma organizace a řízení
Krajského ředitelství policie Pardubického kraje**

Zdroj: (Policie České republiky, 2009)

Příloha D: Přehled městských krytů, krytů v domech, podnicích a ostatních krytů v ORP
Pardubice

ulice	objekt	kapacita	ulice	objekt	kapacita
V majetku města			V podnicích		
Erno Košťála	mateřská škola	254	U Zámečku	budova M4A	150
Komenského	samostatný objekt	22	U Zámečku	budova C7	150
Jungmanova	SKP-CENTRUM	9.59	U Zámečku	budova C7	150
Benešovo náměstí	základní škola	150+170	U Zámečku	budova M7	300
Erno Košťála	samostatný objekt	190	-	Synthesia	150
U Josefa	škola	799	-	Synthesia	150
Erno Košťála	samostatný objekt	434	-	Synthesia	150
V domech			nám. Jana Pernerova	ČD	70
Sezemická	obytný dům	110	nám. Jana Pernerova	ČD	170
Jungmanova	obytný dům	160	nám. Jana Pernerova	ČD	120
Železničního pluku	obytný dům	150	Pražská	ČD	110
K Blahobytu	obytný dům	150	Přerovská	PARAMO	50
Československé armády	obytný dům	130	Kyjevská	nemocnice	150
kpt. Nálepky	obytný dům	120	Kyjevská	nemocnice	150
Artura Krause	obytný dům	110	Kyjevská	nemocnice	150
Jiráňkova	obytný dům	80	Masarykovo náměstí	PPP, s.r.o.	150
Železničního pluku	obytný dům	60	Arnošta z Pardubic	teplárna	250
Železničního pluku	obytný dům	60	Pernerova	Tractebel Enerineering,a.s.	295
Benešovo náměstí	obytný dům	100	Teplého	DPmP	120
Benešovo náměstí	obytný dům	100	Na spravedlnosti	AutoForum, s.r.o.	150
S.K.Neumanna	obytný dům	75	S.K.Neumanna	SYNPO a.s.	170
Zborovské náměstí	obytný dům	100	-	Univerzita Pardubice	150
Gorkého	objekt občanské vybavenosti	300	Palackého	Czech Property Investments,a.s.	30
Gorkého	objekt občanské vybavenosti	150	Průmyslová	Hera Property s.r.o.	150
Gorkého	objekt občanské vybavenosti	150	17. listopadu	Jaroslav Vasa - VAJAREX	100
Dašická	objekt občanské vybavenosti	1000	Jiráskova	Krajský úřad Pardubického kraje	150
Zbytek ORP Pardubice			U Zámečku	Foxconn CZ.	300
Fáblovka	HIP FASHION spol.s.r.o	100	U Zámečku	Foxconn CZ.	435
-	elektrárna	120	Dělnická	ZZN	200
-	elektrárna	150	-	Synthesia	150
-	elektrárna	150	-	Synthesia	150
Komenského	MD logistika a.s., Dašice	60	-	Synthesia	150
			Zámek	státní zámek	300
			-	Synthesia	0
			Průmyslová	KÚ Pk (SZŠ), Univerzita Pce	150

Zdroj: (Kyncl, 2014)

Příloha E: Přehled mimořádných a krizových situací, které mohou nastat v ORP Pardubice

popis zdroje	příčina vzniku	předpoklad vyhlášení krizového stavu	předpokládané následky
povodeň	dlouhotrvající déšť, přívalový déšť, tání sněhové pokrývky v kombinaci s deštěm, ledové jevy	stav nebezpečí, nouzový stav	zranění (usmrcení) osob v oblasti záplav, destrukce budov, havárie v dopravě, poškození a přerušení dopravních cest, poškození inženýrských, telekomunikačních a energetických sítí
bleskové povodně	krátkodobé srážky velké intenzity	stav nebezpečí, nouzový stav	
vichřice	vichřice, tornádo	stav nebezpečí, nouzový stav	poškození obytných, hospodářských a průmyslových budov, přerušení energetických sítí, lámání nebo vyvrácení stromů a lesních porostů
epidemie a nákazy	pandemie chřipky, import nebezpečné nákazy, bioterorismus, biologické napadení	stav nebezpečí, nouzový stav	poškození obyvatelstva na zdraví, vysoká úmrtnost obyvatelstva
epizootie	onemocnění zvířat slintavkou a kulhankou	stav nebezpečí, nouzový stav	zavlečení nákazy, šíření do jednotlivých chovů, úmrtnost zvířat
únik chemických látek, výbuch, požár (v provozech kat. B dle z. č. 59/2006 Sb., u kterých je zpracován vnější havarijní plán)	technologická havárie v daném provozu	stav nebezpečí, nouzový stav	-
únik chemických látek, výbuch, požár (v provozech kat. A dle z. č. 59/2006 Sb., kategorie B dle z. č. 59/2006 Sb., u kterých není zpracován vnější havarijní plán a dalších objektů s významnou kumulací rizik)	technologická havárie v daném provozu, únik PHM z produktovodu	nepředpokládá se vyhlášení krizového stavu na území kraje	-
zvláštní povodeň	dlouhotrvající déšť, velké sesuvy půdy, teroristický útok, rozrušení hráze vodního díla	stav nebezpečí, nouzový stav	vznik průlomové vlny, usmrcení a poranění osob, destrukce budov, výrobních a komunikačních objektů, kontaminace vodních toků, havárie v dopravě, možnost požárů (výbuchů), poškození sítí
znečištění haváriemi velkého rozsahu	únik ropy z ropovodu družba ve volném terénu, únik produktovodu ve volném terénu	nepředpokládá se vyhlášení krizového stavu na území kraje	znečištění půdy a povrchových vodotečí
narušení dodávek tepla	výpadek významného zdroje tepla a teplé užitkové vody Elektrárna Opatovice	bez vyhlášení krizového stavu, nouzový stav	přerušení dodávek tepla a teplé vody do domácností, chladnutí objektů především v zimních měsících
narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	dlouhotrvající sucha, hydrologické změny, povodně, kombinace zdrojů pitné vody, technologické havárie	stav nebezpečí, nouzový stav	nedostatek pitné vody ve vodovodním řádu skupinových vodovodů, především ve Vodárenské soustavě Východní Čechy

hrozba teroristického útoku	prosazování politických, náboženských nebo ideologických cílů	nouzový stav, stav ohrožení státu	hrozba přímého ohrožení zdraví a životů obyvatelstva, hrozba omezení činnosti institucí poskytujících nouzové a veřejné služby, hrozba způsobení technologických havárií
------------------------------------	---	-----------------------------------	--

Zdroj: (Kyncl, 2014)

Příloha F: Dotazníkové šetření

Dobrý den,

jmenuji se Bc. Tereza Klementová, jsem studentkou 5. ročníku Univerzity Pardubice,

Fakulty ekonomicko-správní, programu Hospodářská politika a správa, oboru Regionální

rozvoj se specializací na Bezpečnost regionu. Chtěla bych Vás poprosit o vyplnění tohoto

dotazníku, který bude sloužit jako podklad mé diplomové práce. Dotazník je anonymní.

Pokud není uvedeno jinak, zakřížkujte prosím jednu správnou odpověď. Pokud je na výběr

škála od 1 do 5, zakroužkujte vybranou hodnotu. Kde jsou tečky, odpovězte prosím slovně.

Děkuji za pravdivé vyplnění.

1) Část obce, ve které bydlíte:

Městský obvod Pardubice I - střed - Bílé Předměstí, celé Staré město, Zámek a část Zeleného Předměstí mezi železničním koridorem a Labem

Městský obvod Pardubice II - leží na pravém břehu Labe, tvoří jej Polabiny s Fáblovkou a Cihelna se sídlištěm Sever

Městský obvod Pardubice III - Dubina, Drážka, Slovany, Hůrka a Studánka

Městský obvod Pardubice IV - Pardubičky, Černá za Bory, Drozdice, Mnětice, Nemošice, Staročernsko, Žižín a část Bílého předměstí a Studánky

Městský obvod Pardubice V - Dukla, Skřivánek, Višňovka, Jesničanky, Nové Jesenčany a Dražkovice

Městský obvod Pardubice VI - Svítkov, Popkovice, Staré Čívce s průmyslovou zónou, Lány na Důlku, Opočíněk a Závodiště

Městský obvod Pardubice VII - Rosice n. Labem, Trnová, Ohrazenice, Doubravice, Semtín

Městský obvod Pardubice VIII - Hostovice

2) Pohlaví:

muž

žena

3) Váš věk:

- méně než 19 let
- 20-39 let
- 40-59 let
- 60 let a více

4) Dosažené vzdělání:

- základní
- vyučen v oboru
- středoškolské
- vysokoškolské

5) Kterými trestními činy se cítíte být nejvíce ohroženi?

(1=necítím se být ohrožen, 2=cítím se být málo ohrožen, 3=cítím se být ohrožen, 4=cítím se být velmi ohrožen)

Vykradení automobilu	1	2	3	4
Krádež automobilu	1	2	3	4
Vykradení garáže, sklepa, zahrádky	1	2	3	4
Krádež kola	1	2	3	4
Pomluva	1	2	3	4
Vykradení bytu, domu	1	2	3	4
Výtržnost a rvačka	1	2	3	4
Loupežné přepadení na ulici	1	2	3	4

6) Cítíte se bezpečně při pohybu v Pardubicích? Nebo máte pocit ohrožení na veřejných místech?

(Pokud je Vaše odpověď ne, napište prosím, na kterém místě, v jaké lokalitě, se cítíte nejméně bezpečně)

- ANO
- NE

.....

7) Které ulice v Pardubicích považujete za nejméně bezpečné?

.....
.....
8) Jste dostatečně informováni o Městském kamerovém dohlížecím systému a jednotlivých monitorovacích prostranstvích?

- ANO
- NE
- NEVÍM

9) Myslíte si, že Městský kamerový dohlížecí systém přispívá k vyšší bezpečnosti ve městech?

- ANO
- NE
- NEVÍM

10) Pál/a byste si rozšíření Městského kamerového dohlížecího systému do okolí svého bydliště?

- ANO
- NE
- NEVÍM

11) Cítíte se na veřejných prostranstvích, která jsou monitorována Městským kamerovým dohlížecím systémem, bezpečně?

- ANO
- NE
- NEVÍM

12) Co byste doporučil/a ve městě zavést pro zajištění větší bezpečnosti?

- Nic, vše je v pořádku
 - Nevím
 -
-

13) Kterými mimořádnými událostmi se cítíte být nejvíce ohroženi?

(1=necítím se být ohrožen, 2=cítím se být málo ohrožen, 3=cítím se být ohrožen, 4=cítím se být velmi ohrožen)

Požár	1	2	3	4
Povodeň	1	2	3	4
Únik nebezpečných látek	1	2	3	4
Dopravní nehoda	1	2	3	4
Jiná mimořádná událost				

Děkuji Vám za spolupráci a laskavé poskytnutí velmi cenných informací.

Zdroj: Vlastní zpracování